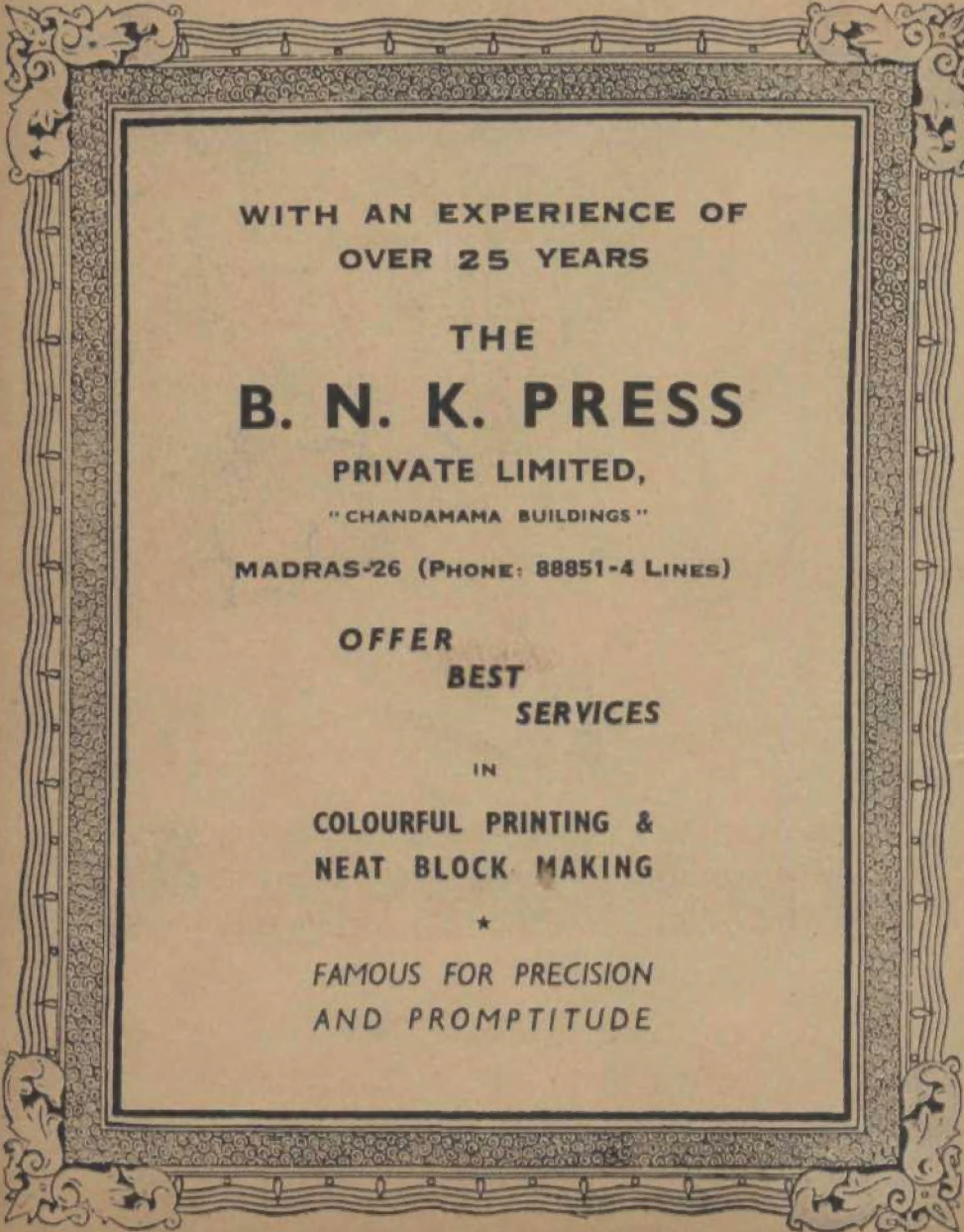

చందమామ

జూన్ 1961

5
M

WITH AN EXPERIENCE OF
OVER 25 YEARS

THE
B. N. K. PRESS

PRIVATE LIMITED,

"CHANDAMAMA BUILDINGS"

MADRAS-26 (PHONE: 88851-4 LINES)

OFFER
BEST
SERVICES

IN

COLOURFUL PRINTING &
NEAT BLOCK MAKING

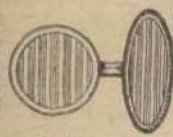
★

FAMOUS FOR PRECISION
AND PROMPTITUDE

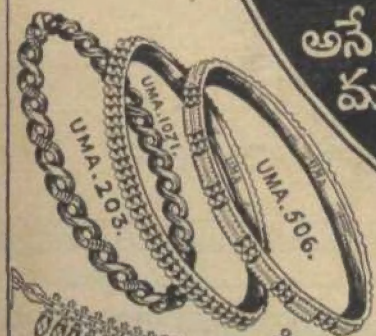
బొత్తాములు రు. 1/- కప్పి-బొత్తాములు రు. 2/-
 జత గజాలు — 2½ సెజు నం. 203 - జత రు. 14/40;

UMA. 718.

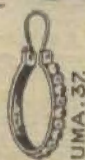
UMA. 535.

UMA. 819.

JASMIN NECKLACE.
 Rs. 25/-

UMA. 70512.

UMA. 37.

ధనము పొదుపు కొరకు
"ఉమా"

22. క్యారటు బంగారు రేకు
 కవరింగు నగలనే కొనండి.

అనేక సంవత్సరములు
 మన్నికగా యుండును.

నం. 705 / 2 జింకీ - జత రు. 6 / -;
 నం. 37 చెవిపోగులు జత రు. 2 / -.

ఉమా గోల్డు కవరింగు వర్క్స్
 H.O. ఉమా మహల్.. మచిలీపట్టణము. ఇండియా

90, ప్రెస్.

మాద్రాసు - 1

శివాలయం వీధి,

ఎజయవాడ

104, కామధేను విల్డింగు, ఎవెన్యూ రోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

మహిమ గల కావడిబద్ద ...	2	తారుమారు ...	37
శమంతకమణి (గే.క.) ...	5	రాజైన రైతు ...	45
జ్వాలాద్వీపం - 18 ...	9	అశకు అంతులేదు ...	47
గర్వభంగం ...	17	రామాయణం ...	49
కళ్లువిప్పిన యువరాజు - 2	23	ప్రశ్నోత్తరాలు ...	58
అక్షయపాత్ర ...	33	త్యజనం ...	60

ఇవి గాక పోస్టోర్థికల పోటీ, మరి ఎన్నో ఆకర్షణలు.

అశోకా ప్లవర్ ఆఫ్ హెవెన్ స్నో
అశోకా రాయల్ టూల్స్
హెడర్ డి లక్స్

అత్యుత్తమ

విజయ కెమికల్స్ .. మద్రాసు-7.

శ్రీ గాయత్రీ ఫిలిమ్స్ వారి

శ్రీ కృష్ణకుచేరి

నిర్మాత - దర్శకుడు
చిత్రపు నారాయణమూర్తి B.A.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సినీ పరిశ్రమ

వాహినీ విడుదల

సూపర్ ఫాస్టేటు

అంటే మీయొక్క భూమిలనుండి

అధిక పంటను

అధిక తరము

అధిక ఆదాయము

అమోఘమైన

ఉత్పత్తిని ఇచ్చునది

పంచేహించకండి— సూపర్ ఫాస్టేటు ఉపయోగించండి

నదరన్ రీ... కమిటీ

ఫెర్టిలైజర్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియా, పేజీ 12, మద్రాసు-1.

వైట్ హార్స్ సబ్బు

WHITE HORSE SOAP

.... గుడ్డల మురికిని పొగొట్టుటలో
అగ్రస్థానము వహించినది.

పట్టు, లినన్ గుడ్డల చలువకు శ్రేష్ఠమైనది.

బారు ఒకటి: రు. 1-00

పెద్ద సైజు కేకు: 0-31 న. పై.

మీడియం సైజు: 0-19 న. పై.

కాంపిల్ సైజు: 0 07 న. పై.

తయారుచేయువారు:

నేషనల్ ఇండస్ట్రీస్,

మదరాసు - 21

మృదువైన చర్మమునకు

ఫెస్టివల్
సూపర్ సాండల్
టాల్కం పౌడర్
అందు
స్నో

ఫోన్ :
2788

మురళి ట్రేడర్స్ మదరాసు-21

తంటి :
"Mursoks"

ప్రతిచోటా దొరకును

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు

M/s. శివకోటి లక్ష్మీనరసింహం,

మార్కెట్ స్క్వయర్ :: విజయవాడ

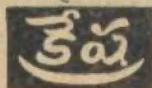

మీ శిరోజాలు
అంత మనో
హరంగావుండ
వలెనని మీ కోరిక!

ఇటు తిరిగి ఒక్క-
చూపు — మీ తెచ్చులా
మరిసినవి, కొరతం!
ఒక్కగా మెరుపుచుంటే మనోహర
మైన ఆమె శిరోజాలు —
అప్పుడు మీ శిరోజాలు అంత
మనోహరంగా వున్నవని
తెలియ చుంటుంటే మీ
హృదయం ఉబ్బిపోతో
ఉప్పొంగదా! అదిక
గుణవంతమైన వర్షా
లతో నూడియున్న
ప్రళంబనీయ వరిచేరం
గల 'కేశ' మనోహర
మైన శిరోజాలు ఒక్కగా
పెరుగునట్లుచేసి మీ
శిరోజాలను కొత్త
చక్కదనము గలిగించి
మీరు మీరు ఆశించే
కొత్త చక్కదనము!

రోమ గృహమునుండి
మరియుక శ్రేష్ఠమైన ఉత్పత్తి

మీ తేజ పోషణ పథకము
నేడే ప్రారంభించండి

పోర్ దిశెంట్లు:

ఎమ్. ఎమ్. ఇంటర్ వాలా, అహమదాబాద్

ఏజెంట్లు:

సి. నరేంద్రమ్ అండ్ కో., బొంబాయి - 2

ఏనుగగజ్జికి
మొటిమలకు
నరుకులకు
గాయములకు
కొల్పులకు
పెట్టింది పేరు

లిటిల్స్ ఓరియంటల్ బామ్
అండ్ పార్మ్యుక్యుటికల్స్ లి.,
మదరాసు - 2.

జూన్ 1961

మే నెల "చందమామ" లో రామాయణ కథ ఒక ప్రత్యేకకర్తణ. "మరి చెట్టు సాక్షిం" వంటి యుక్తితో కూడిన కథలు విరివిగా ప్రచురించి బాలబాలికలను యుక్తిపరులుగా "చందమామ" చేస్తుందని నా ఆశ.

—క్రొసూరు నాగేశ్వరరావు, చింతలపూడి.

"చిట్టి భూతం" ఈ నెల యుక్తమ కథగా ఎన్నుకోవచ్చు.

—జోన్నా విరాస్వామి, తలమంచి.

రెండు మూడు మానములనుంచి అట్టమీద బొమ్మ బాగుండటం లేదు. చిత్రగారి బొమ్మలు "చందమామ" కు వింతసాయంగాన్ని చేకూర్చుచున్న పనడంలో అత్యయోక్తి లేదు. కథలు చాలా చక్కగా ఉంటున్నాయి.

—శ్రీదేవి, తేలప్రోలు.

మే నెల "చందమామ" చదువుతుంటే ఒడలు మరచి హరికథ కాలక్షేపము చేసినట్టు రాత్రంతయు చదివితినీ.

—ఎన్. జి. మహబూబ్ అలీ, రేణిగుంట.

"చందమామ" చదవటం ఇదే మొదటిసారి. తొలి పరిచయంతేనే ఆనందాన్ని కల్గించినందుకు అభినందిస్తున్నాను "కళ్ళువిప్పిన యువరాజు" చాలా బాగున్నది "రామాయణం" ప్రచురిస్తున్నందుకు ఎంతో నంతోషం.

—జి. కస్తూరిబాల, భీమవరం.

ఈ నెల "చందమామ" నాకెంతో బాగుంది. రామాయణానికి శ్రీ శంకర్ గారు వేసిన త్రివర్ణ చిత్రాలు చాలా బాగున్నాయి.

—బలిజేపల్లి వెంకాజీరావు, రామభద్రపురం.

మొదటి తారికు నుండి "చందమామ" ద్వారా పరకు పావుకూ, ఇంటికి రోజూ తిరుగుతూ యుంటాను. "చందమామ" రాగానే కొని చదివి కొంచెముకూడా సలగకుండా జాగ్రత్తగా నా పుస్తకాల బీరునాలో దాచుకొంటాను. నా "చందమామ"లు, 3, 4, విళ్ళ క్రిందటివికూడ ఇప్పుడు తెచ్చిన పుస్తకాలవలె కొత్తగానున్నవి

—శెట్టి వెంకటనాగభూషణరావు, వికాఖపట్నం.

"దేవతల పక్షపాతం". "విష ఫలం", "రాక్షస ముద్రిక" చాల బాగున్నవి. అట్టమీద బొమ్మ ఎంత చూసినా తనివి తిరుటలేదు.

—జి. ఎల్. కారద, రాజమండ్రి.

మే నెల చివరిక ముఖ చిత్రం చూద్దానుగదా, శివాజీ గజేన్, పంగర, హెలెన్ ప్రత్యక్షమయారు. జేతాళ కల్పిత కథకు పేరు తగిందిగాలేదు.

—శిరుమల్ల వెంకటనారాయణ, కమలాపురం.

చూడండి, రహస్యము

వీమిటుంటే...

అందరూ టినోపాల్

వాడుతున్నారు!

మీ బట్టల మాటేమిటి? మీ తెల్ల నూలు మరియు రేయాన్ బట్టలకు టినోపాల్ పెడకాదా? తెల్ల బట్టలను ఉరితే ఉరితే సరిపోదు. మీరు వాటిని ఉరికిన తరువాత కొంచెము టినోపాల్ కలిపిన స్క్లతో మంచి తీస్తే ఎంత తేడా వస్తుందో చూడండి! మీ చాకలితో కూడ దానిని వాడమని చెప్పండి! టినోపాల్ ఎంతో పొదుపుచేకూరుస్తుంది ఇంట్లో అందరి బట్టలు ఉరుకునపుడు కొంచెము వాడితే చాలును, దానిని నేడే కొనండి!

కొంచెము

టినోపాల్

టినోపాల్ జె. ఆర్. గెయింగ్, ఎస్. ఎ. బిస్మి, సిల్వర్స్ట్రెండ్ వారి రిజిస్టరుచేయబడిన ప్రేమ మార్కు.

తయారుచేయుటకు

సుహృద్ గెయింగ్ లిమిటెడ్

వాడి వాడి బరోడా

తెల్లని దుస్తులను అన్నిటికన్న తెల్లగా చేయును

పత్రైక దీప్తిబ్యాండ్లు :

సుహృద్ గెయింగ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ ఏ. బి. చార్జ్ నెం. 965, బొంబాయి 1

SISTA'S-SG-137-TEL

‘చందమామ’ కు

★

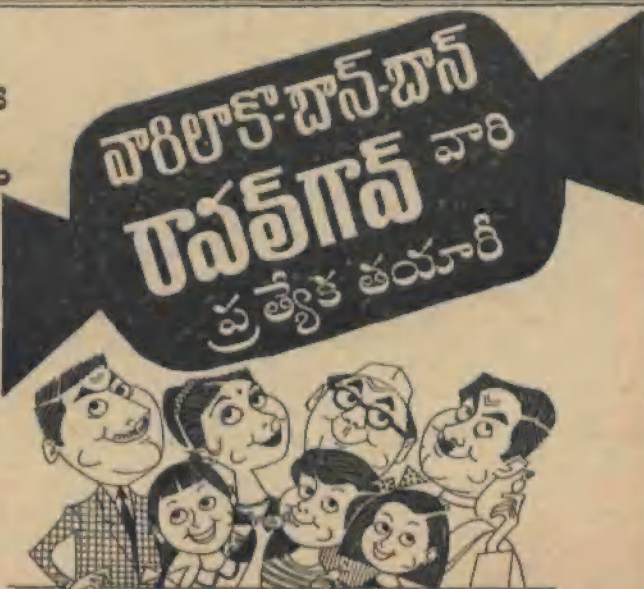
ఏజంటు లేని ప్రతి ఊరిలోనూ చిన్న చిన్న ఏజంటు కావాలి. మీరు ఏజంటు కావాలి కదా! తెప్పించుకోవచ్చును. మీరు ప్రతినెలా 3-0-0 పంపుతూవుంటే మీకు 8 కాపీలు పంపుతాము. ఈ పద్ధతిని మీకు ప్రతినెలా 1-0-0 లాభం వుంటుంది. పూర్తి వివరాలకు వ్రాయండి.

★

చందమామ పబ్లికేషన్సు,
పడవళని, మద్రాసు - 26

భారతదేశంలో
అత్యధికముగా
అమ్ముడుపో
తున్నాయి...

Ravalgaon

అమ్మకపు ఏజెంట్లు : పెన్సిర్స్, హెరిలాల్ గిర్దారిలాల్ అహూర్కర్, మాలిగాన్, బిల్లా : నాసిక్

ఎక్కడ లైఫ్ బాయ్ వున్నదో, అక్కడ ఆరోగ్యము వున్నది!

లైఫ్ బాయ్ సబ్బులో పోషకద్రవ్యం, అనేక వర్ణకలరై
పోవడం! అది మీకు ఆరోగ్యవంతమైన పోషక గొలుపునుంది!
ఇవ్వడానికి మురికిలోనున్న శ్రమించిన కడిగివేయండి...
నలుపుతుంటే అందరూ లైఫ్ బాయ్ నామకం
ఆరోగ్యవంతంగా పొందాలి!

L-23-X19 TL

హిందూస్థాన్ సోప్ కార్పొరేషన్

నేడే చూడండి!

గీతా పిక్చర్స్ పా

బుష్పశృంగ

నిర్మాత
పి.యస్. శేషచలం

జైరత్నం ముక్కామల

1961 జూన్ సంచిక వెలువడింది!

యువ

(సచిత్ర మాసపత్రిక)

విడిప్రతి వెల రు. 0-75

::

సాలుచందా రు. 9-00

ఈ సంచికలో

చీకటి గదులు (సీరియర్)	గోపీచంద్
వియోగాంతే	సత్యం శంకరమంచి
బ్రతుకుపాట	అవసరాల
రైలుకి తెలుసు రహస్యం	ఉషారాణి
పరిశోధన	శరదీందు వందేపాఠ్యాయ

ప్రేమ ప్రత్యేక శీర్షిక "యువతి లోకం"లో

దమయంతి	దాశరథి
మరువగలనా	ప్రమీలాదేవి

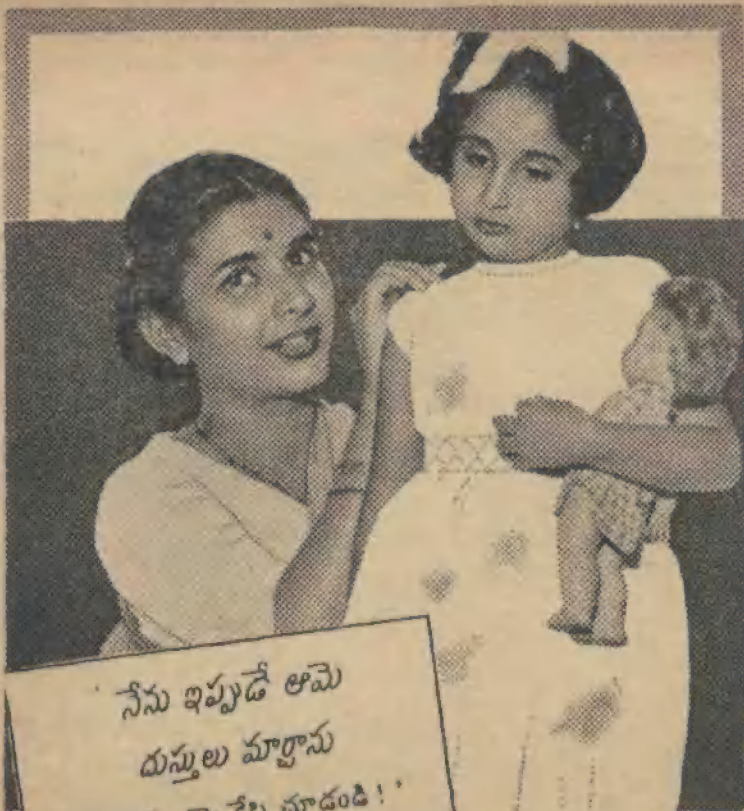
ఇవి గాక మరో ప్రవచనం, పని లేని మంగలి, "డుంబు"
పర్వ చిత్రకథ, చిత్ర పరిచయ పోటీ మొ॥గు ఎన్నో అకర్షణలతో...

కావీ మీ వజ్రం మీ నడగండి

: వివరాలకు :

యువ కార్యాలయం

పబ్లిక్ గార్డెన్ రోడ్ :: హైదరాబాదు-1.

నేను ఇప్పుడే ఆమె
దుస్తులు మార్చాను
-ఇప్పుడు ఆమె కేసి చూడండి!

ప్రాంతంలో, ఆమె ఇల్లం వెళ్ళి కుడవల్లాలో
నాకు తెలుసు—నా పిల్లలాటి కర్రలుంటే మీరూ ఆ
విషయం తెలిసి యుంటారే!
'నక్ లైట్' నా ఇల్లం నుండి వెళ్ళగాను, కాంతిగాను-విరి
కుడవగాను ఉడుకుతున్నదని నేను చెప్పక ఉన్నది.
అంతేగాక, నక్ లైట్ నాకు నావంపివంట నుండి
విస్తుంది. ఇదితో ఉడుక్కొని ఆ నా కేస్ చూడండి!
నా మోటు నమ్మండి, నాకు పేరే నక్ లైట్ కంటే మంచి
విజ్ఞు కాదనిపించింది!

కుడవలోనూ, కాంతి
లోనున్న నా 2 మీటర్
లకు మించున్న శ్రీమతి
అమ్మనామ్, ఆన ఇల్లం
కుడవనూ, నామ్మనూ
నక్ లైట్ తో ఉడుక్కు
టంది, మీ ఇల్లం నుండి
నక్ లైట్ తోనే కాకుం
డండి.

సన్ లైట్

హిందూస్టాన్ లిమిటెడ్ ఉత్పత్తి

మీ బట్టలకు వరప్రసాదం!

S. 29-X29 TL

జాన్... విడుదల!

కాంతికిలా ఫిలిమ్స్ వారి -
శారత్
 నిర్మాత: M.R. జయరాం • సహనిర్మాత: పూర్ణిమిపూర్ణిమి
 నిర్మాత: M.R. జయరాం • సహనిర్మాత: పూర్ణిమిపూర్ణిమి

ఈ సినిమాలో

రెమీ

స్మీల పాదర్

కాల్గేట్ నోటినించి దుర్వాసన రాకుండా చేసుకోండి రజంబా దంతక్షయం రాకుండాకూడా కాపాడుకోండి!

నిందకంటే : ఒక్క పాతి కోమకొంటేనే
కాల్గేట్ డెంటల్ క్రిమ్ నోటిలో దుర్వాసన
మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన
హాక్ క్రిములను 85%వరకు తొలగింపును
కాల్గేట్ 10 మందిలో 7 గురికి నోటి దుర్బంధమును పెంచిన
అన్నిటందు మరియు రోజవము అయినానే కాల్గేట్ కడ
కిలో పళ్ల రోమకొనుండ్లలో ఎక్కువ మందికి ఎక్కువ
దంతక్షయము అరికట్టించిన దంత కాప్ డెన్టికల్ పాస్ట
ను ఎప్పుడూ తెలియజేయవలెనా కాఫీ పరిశోధన
పరిశోధనలు విరూపించబడినవి !

ఊరి నోటిలో పిళ్ల దోమకొని ఉక్కిరించు చాచు.
రోజవము అయిన వెంటనే క్రమంబద్ధముగా కాల్గేట్ తో
పళ్ల రోమకొండి. ఇది తేలికపడవ మెరుగు పళ్ల మెత్త
కనపడకుండా ఉంటే నెరుంబోలికే పళ్ల నోటి ఉల్కా
నవకు మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన పిల్ల
దోమన్న అదోరవై తవకంను తీసువేస్తుంది !

విల్లులు కాల్గేట్ తో పళ్ల రోమకొనుటకు యత్నపడకు.
నిందకంటే దాం నేట్ల ఉంటే ఇది పిక్చర్ మెంట్ ముఖ
మరి అంటే వారికి ప్రీతి !

- కాల్గేట్ తో క్రమం బద్ధముగా
పళ్ల రోమకొంటే
- ✓ నోటి దుర్వాసనను
హోగొట్టును
 - ✓ దంతక్షయమును
నిరోధింపును
 - ✓ పళ్లను మెరుస్తూ
ఉండేలా
ఉంచును

మీరు పొడవు కావాలంటే,
ఈ రాతములన్నిటిని మీరు
కాల్గేట్ టూత్ పొడవు పాస్టా
పొందగలరు... ఒక రద్దా
వెలుల వస్తుంది

పోరు ఎక్కువ కులముగా, కాబాగా ఉండుకాదు మరియు పళ్ల ఎక్కువ తెల్లగా ఉండుకాదు
క్రమంబద్ధముగా ఏ ముతక పళ్ల రోమకొనే క్రిమ్ కన్న కాల్గేట్ నే ఎక్కువ మంది వాడుతున్నాడు

చందమామ

సంచాంకుడు : 'చక్ర పాణి'

ఈ సంచికతో సంస్కృత నాటక కథల శీర్షికను ముగింపు చేస్తున్నాము. ఈ త్రైమాసిక సంస్కృత నాటకాలలో చాలాపరకు "చందమామ" పాఠకులకు అందించి ఆనందం చేకూర్చ గలిగినందుకు సంతోషిస్తున్నాము.

ఇకనుంచి అట్టమీది బొమ్మలు "రామాయణం" సంబంధించి ఉంటాయి. వీటిని శ్రీ వడ్డాది పాపయ్య చిత్రిస్తున్నారు.

ఈ సంచికతో "వ్యాలాద్వీపం" ముగుస్తున్నది. ఆలాగే శ్రీ ఉత్పలవారి "శమంతకమణి" కూడా ముగుస్తున్నది. ఈ శీర్షికలపట్ల పాఠకులు చూచిన ఆదరాభిమానాలకు ఎంతైనా కృతజ్ఞులం. పై సంచిక నుంచి వీటి స్థానం ఇలాటివే మరి రెండు శీర్షికలు ప్రారంభం కాగలవు.

సంపుటి 28 : జూన్ 1961 : సంచిక 6

మహిమగల కావడిబద్ధ

హిమాలయ పర్వతాలలో మానస సరస్సు సమీపంలో ఉండే పద్మికబయలులో ఒక గ్రామంవాళ్ళు తమ ఆవులను మేపుకుంటూ ఉండేవారు. ఆవులను కాసేవాళ్ళు ఉదయమూ సాయంకాలమూ తమ ఆవులను లెక్కపెట్టుకుంటే లెక్క సరిగానే ఉండేది; కాని ఈ మధ్యకాలంలో ఎవరైనా పని పెట్టుకుని లెక్కపెడితే ఒక ఆవు ఎక్కువ ఉన్నట్టుండేది.

ఇందుకు కారణంఉండేది. అదేమంటే, రోజూ కామధేనువు అదే చీడు మీదికి వచ్చి మిగిలిన ఆవులతోపాటు మేత మేసేది. అయితే కామధేనువు రావటంగాని, పోవటంగాని చూసినవాడులేదు.

ఆ కారణంవల్ల ఆవులన్ని పద్మిక బయలులో మేసేటప్పుడు ఆదనంగా కనిపించే ఆవు కామధేనువని కావలావాళ్ళ తెలివ్ తెలియదు.

ఆ సమీపంలోనే ఒక గ్రామంలో ఒక ముసలివాడు ఉండేవాడు. వాడు రోజూ మధ్యాహ్నంవేళ కావడిబద్ధ భుజాన చేసుకుని ఆడవిలోకి వెళ్ళేవాడు. అక్కడ ఎందు చితుకులు ఏరి, మోపులు కట్టి, మోయ గలిగినమట్టుకు కావడిబద్ధ రెండు చివరలా తగిలించుకుని గ్రామానికి తెచ్చి, వాటిని అమ్మి సంపారం గడుపుకునేవాడు. కాని, పాపం, ఆ డబ్బు వాడికి చాలి చాలకుండా ఉండేది.

ఒకనాడు ఈ పెదవాడు అడివెకని వెళు తూండగా దారికి అడ్డంగా ఆవులు మేత మేస్తూ కనిబడ్డాయి. వాడు తన కావడి బద్ధతో వాటిని అడివిస్తూ దారి చేసుకుని ముందుకు వెళ్ళాడు. ఇలా వెళ్ళటంలో కావడిబద్ధకు కామధేనువు రోమాలు తగిలి, అది పాతడి కావటంవల్ల దాని పగుళ్ళలో కొద్దిగా ఇరుక్కున్నాయి.

తాను కామధేనువును అదిలించిన సంగతిగాని, దాని రోమాలు తన కావడి బద్దలో ఇరుక్కున్న సంగతిగాని వాడికి తెలియదు. వాడు మామూలు ప్రకారమే చితుకులు మోపులు కట్టి కావడిబద్దకు తగిలించి భుజాని కెత్తుకుంటే కావడి అంతా కలిసికూడా కాకి ఈక అంత బరువు లేదనిపించింది.

ముసలివాడు ఆశ్చర్యపడి మరిన్ని చితుకులు మోపులు కట్టి కావడికి రెండు చేపులా వేశాడు.

అప్పటికి కావడికి కట్టిన బరువు కాకి ఈకంతే ఉన్నది!

ముసలివాడికి ఆశ్చర్యంతోవాటు అనందంకూడా కలిగింది. వాడు చితుకులను తన భుజం ఏత్తు మోపులుగా కట్టి కావడిబద్దకు ముందూ వెనకా తగిలించి, సునాయానంగా వాటిని మోసుకుంటూ గ్రామానికి వెళ్ళాడు.

చితుకులు అమ్మగా ముసలివాడికి మామూలుకు నాలుగింతలు డబ్బువచ్చింది. ఆ విధంగా వాడి ఇంటి బరువులన్నిటాగోలత డబ్బు మిగిలింది.

అరోజు లగాయతు ముసలివాడు రోజూ ఆ కావడిబద్ద ధర్మమా అంటూ అంతులేని చితుకులను అవలీలిగా గ్రామానికి

మోసుకు వచ్చి, వాటిని అమ్మి సుఖంగా కాలక్షేపం చెయ్యసాగాడు.

ఒకనాడు ముసలాడు కావడితో వస్తుండగా ఒక ధనికుడు ఎదురై, "అబ్బో, ఇంత బరువు మోసేవాడు ఎంత బలకారి అయిఉంటాడో!" అనుకున్నాడు. కాని తీరా దగ్గరిగా చూస్తే కావడి మోసేవాడు ముసలివాడు.

"ఏమిరా, ముసలి? ఈ యాడుకు ఇంత బరువు మోస్తున్నావుగా!" అన్నాడు ధనికుడు.

"నాదేముంది, బాబయ్యా. నేనిందులో నాలుగోవంతు మొయ్యగలుగుదునా! ఆ మహిమంతా కావడిబద్దది!" అన్నాడు ముసలివాడు.

ధనికుడు నమ్మలేదు. తాను స్వయంగా కావడి ఎత్తి చూశాడు. ఒక్క వేలుతో ఎత్తితేచాలు కావడి సునాయాసంగా పైకి లేస్తున్నది. "ముసలాడా! మాకు నిళ్లు

మోసేవాడు చస్తున్నాడు. ఈ కావడిబద్ద అమ్ముతావా? మూడువందల మాడలిస్తాను," అన్నాడు ధనికుడు.

ముసలివాడు మొదట ఇవ్వనన్నాడు గాని తరవాత సరేనన్నాడు. ఎందుకంటే మూడు వందలతో తాను బతికున్నవాళ్లూ కడుపులో చల్ల కదలకుండా జీవించ వచ్చు. వాడు ఊళ్లో చితుకులు అమ్మి, కావడిబద్ద ధనికుడి కిచ్చి, డబ్బు పుచ్చుకున్నాడు.

ధనికుడు ఆ కావడిబద్దను ఇంటికి తీసుకుపోతూ పరీక్షగా చూస్తే అది చాలా పాతదిగా కనిపించింది, అక్కడక్కడా పెడురేగి ఉన్నది. అందుచేత ఆయన దారిలో వడ్రంగిచేత నన్నగా చిత్రిక వట్టించి, సున్నగానూ, నాజాకుగానూ చేయించి ఇంటికి తీసుకుపోయాడు.

కాని వడ్రంగి చిత్రిక తగులుతూనే కామధేనువు రోమాలూపోయి అది మామూలు కావడిబద్ద అయిపోయింది.

శతమంత్రకమళాని

షష్ఠాశ్వాసము

శతధన్వుని పాకడ విని
సత్వరముగ శ్రీకృష్ణుడు
బలరాముడు రథమునెక్కి
బయలుదేలి వెంటబడిరి.

శతధన్వుని హయము ముందు
అతి రయమున పోచున్నది!
రిప్పున ఒక చుక్కవెలె
రేచితగతి పోచున్నది!

ధనధనమని కృష్ణు రథము
తఱుముకొనుచు వచ్చుచుండె.
శతధన్వుని గుండెలలో
గతుకు గతుకు మనుచుండెను!

గుఱ్ఱ మింక నడువలేక
గుండె పగిలి చనిపోయెను
భయపడి శతధన్వు డప్పుడు
పాదచారియై పోయెను.

అదె మిథిలా నగర మింక
పది కోసులలో నున్నది.
శతధన్వుని ఈ లోననె
చంపుదునని శ్రీకృష్ణుడు—

రథము డిగ్గి వానివెంట
రథసమ్ముస పరుగెత్తెను
అత డప్పుడు రాళ్ళు విసరి
అతి రయమున చనుచుండెను.

అంతట శ్రీకృష్ణమూర్తి
అగ్రహించి ఉగ్రుండయి
చక్రాయుధ మెత్తివేసి
శతధన్వుని తెగబార్చెను.

చచ్చిన శతధన్వుకడకు
వచ్చిచూచి వెదకినాడు
అంతట పరికించినాడు
ఆ మని కనిపించలేదు.

అంతలోన బలరాముడు
అయెడ కరుదెంచుచుండ
శ్రీకృష్ణుం డెదురు పోయి
చింతించుచు ఇట్లు చెప్పె :

“మన ప్రయాణ విఫలమయ్యె
మణిమాత్రము దొరకవయ్యె
శతధన్వుని పృథ్వుముగా
చంపినదారల మైతిమి.”

అని చెప్పగ బలరాముడు
అ మాటలు నమ్మలేదు
అర్థతృప్తి ఘనునైనను
అల్పుని గావింప గలదు!

“మణి నిమ్మని నిన్నుడుగను
మాయ పతిచెవలె నన్ను?
నీ సంగతి మొదటనుండి
నే నెఱుగనివాడ గాను.”

అని పల్కుచు బలరాముడు
బసకరాజు జూచెదనని
మిథిలకేగె — శ్రీకృష్ణుడు
వృధచెందుచు ఇంటికేగె.

బసకునిచే బలరాముడు
సత్కారము లందినాడు
కొంతకాల మచ్చటనే
సంతనమున గడపినాడు.

అది యదనని సుయోధనుడు
గదాయుధమును నెర్పగ
బలరాముని కడకు వచ్చి
భక్తితోడ కొలువసాగె.

అచ్చటనా ద్వారకలో
అక్రూరుడు కృతవర్మయు
శతధన్వుని పేథ నెఱింగి
చాల భయము చెందినారు!

ఏన్నదైన తమ కుట్రను
ఎఱుగ గలడు శ్రీకృష్ణుడు
అప్పురించి సంత లొస
ప్రేవులు లెక్కించు నతడు !

అని తలంచి కృతవర్మయు
హస్తిపురికి వెడలిపోయె,
అక్రూరుడు మణి గైకొని
అరువానప్పడ పురి కేగెను.

వాటినుండి ద్వారకలో
కాటక మారంభమాయె
వాసవినుకు కఱవాయెను
వఱపున బస మల్లాడెను.

కఱవేర్చడుటకు కృష్ణుడు
కారణ మూహించుచుండ
కులవృద్ధుల దొకడు వచ్చి
గోవిందునితో ఇటులనె.

"దేవా! అక్రూరుడు మన
దేశంబును విడిచిపోయె
అందువలన మనకు ఇట్టి
అరిష్టములు తటస్థించె.

అక్రూరుని పిలిపింపుడు
అతడుండిన దేశమందు
కఱపుకాటకములు రావు
వఱపుగూడ తెలిగిపోవు."

అని పలికిన కృష్ణుడపుడు
అక్రూరుని పిలిపించెను
కులవృద్ధులు మిథిలకేగి
బలరాముని గొనివచ్చిరి.

అక్రూరుడు ద్వారవతికి
అరుదొక దేశమందు
నెలకు మూడు వాసలు పడి
తెలిగిపోయె దుర్భిక్షము.

జ్వాలాద్వీపం

18

[జ్వాలాద్వీపం నుంచి ఉగ్రదత్తుడు తన పెంపుడు తండ్రి అయిన ఉగ్రాశ్వినికి సహాయం రావలసిందిగా వార్త పంపాడు. వెంటనే ఉగ్రాశ్వుడు తన రాక్షసబంట్లతో పడవలమీద జ్వాలాద్వీపానికి బయలుదేరాడు. పడవలు ఒక వగలూ, రాత్రి ప్రయాణంచేసి సముద్ర మధ్యంలో పుండగా, ఒక భయంకరపక్షి బాళ్లమీద దాడిచేసిందుకు వచ్చింది. తరవాత—]

భయంకరపక్షిని చూస్తూనే రాక్షసులు హడలెత్తిపోయారు. ఉగ్రాశ్వుడు ఉరుము లాంటి పెద్ద గొంతుతో, “కాగడాలను చమురులో తడిపి, వెలిగించండి!” అని కేకపెట్టాడు. వెంటనే రాక్షసులు కాగడాలు వెలిగించారు. భయంకర పక్షి మీదవున్న రౌతులు అకాశంలో అంత ఎత్తున ఎగురు తూనే, పడవల మీదవున్న రాక్షసుల మీదికి ఈటెలూ, పెద్దపెద్ద రాళ్లూ విసరసాగారు. ఈవిధంగా ఓ పావుగంట కాలం పోరాటం

జరిగిన తరవాత భయంకరపక్షి మీద వున్న పులిరాయుళ్లు, పడవలమీద దిగబోతున్న వాళ్ళలా పక్షిని సూటిగా కిందికి దూకించి, అంతలోనే పైకి ఎగిరిపోతూ కొంతసేపు అట్టహాసంచేసి, చివరకు జ్వాలాద్వీపం దిక్కుగా వెళ్లిపోయారు.

ఏ కారణంవల్లనో అవగలూ, రాత్రికూడా పులిరాయుళ్లు మళ్ళీ రాక్షసులమీద దాడికి రాలేదు. మూడవరోజు సూర్యోదయం అయే సరికి పడవలు జ్వాలాద్వీపాన్ని సమీపించినై.

“పడవల్ని మరికొంత దూరం పడమట దిక్కుగా పోనివ్వండి. అక్కడ మండుతున్న రెండు అగ్నిపర్వతాల మధ్యగా ఒక లోయ పున్నది. ఆ ప్రాంతాన మనం తిరంచేరి, అ లోయకుండా ద్వీపం మధ్యకు వెళ్ల పచ్చి.” అన్నాడు రాక్షసులకు దారిచూప వచ్చిన భల్లూకరాయుడు.

భల్లూకరాయుడు చెప్పినట్లే పడవలు తీరాన్ని అంటి పెట్టుకుని మరికొంచెం ముందుకు వెళ్లేసరికి, రెండు అగ్ని పర్వతాల మధ్యగా పాడవైన లోయ ఒకటి కనిపించింది. కాని, ఉగ్రాక్షుడూ, భల్లూకరాయుడూ అశించినట్టు లోయ నిర్మానుష్యంగా లేదు.

లోయ ముఖద్వారాన్ని ఆక్రమించుకుని పున్న పులిరాయుళ్ళతో, భల్లూకరాయుళ్ళు హెర్రాహెర్రా పోరాడుతున్నారు. కొన్ని భయంకర పక్షులు లోయకు చివరపున్న భల్లూకరాయుళ్ళమీద దాడి చేస్తున్నవి.

రాక్షసులందరూ పడవలు దిగి తిరం చేరేసరికి, పులిరాయుళ్ళు లోయలో పోరాడుతూ భల్లూకరాయుళ్ళ మధ్యగా దారి చేసుకుని ద్వీపం లోపలికి పారిపోసాగారు. భల్లూకరాయుళ్ళు అందినవాళ్ళను అందినట్టు చంపుతూ, రాక్షసులున్న చోటుకు చేరారు. అందరికన్న ముందున్న భల్లూకరాయుడొకణ్ణి చూస్తూనే, ఉగ్రాక్షుడు అడిగి పడి, “ఉగ్రదత్తా! ఏమిటిచేపం?” అంటూ అతడి చేతులు పట్టుకుని పైకెత్తి భుజంమీద కూర్చోపెట్టుకున్నాడు.

తమ ప్రబల శత్రువైన ఏకపాదుడితో పోరాడేందుకు రాక్షసులు సహాయం రావటం భల్లూకరాయుళ్ళ కందరికీ ఎంతో ఊత్సాహాన్ని కలిగించింది. ఉగ్రదత్తుడు నాలుగు మాటల్లో శత్రుపక్ష బలాన్ని గురించి, తన పెంపుడు తండ్రితో చెప్పి, భల్లూకరాయుళ్ళ నాయకుడైన కంధుణ్ణి పరిచయం చేస్తూ, “ఈయనె వీళ్ల నాయకుడు. నన్ను పులిరాయుళ్ళ సుందీ కాపాడాడు.” అచ్చాడు.

కందుడు ఉగ్రాక్షుడికి ప్రణామం చేసి, "ఉగ్రాక్ష! నీ రాకవల్ల మాకు కొండ గుహల్లో, దిలాల్లో ఏకటిబతుకు తప్పింది. ఏకపాదుడి పంటి మహాకూరుడు యిక పుట్టబోడు. కేవలం బానిసలు చేసే కాయ కష్టంమీద బతుకుతూ, వ్రపంచంమీద అధికారం చెలాయించాలని చూసే, ఏకపాదుణ్ణి అతడి మిత్రులైన కరవీరడూ, నాగవర్మలను నాశనం చేయగలిగితే, మీ దేశానికి, ఈ బ్యాలాద్వీపానిక్కూడా ఎంతో క్షేమం కలుగుతుంది," అన్నాడు.

"దానికి అలశ్యం ఎందుకు? వాడి కోటను ముట్టడిద్దాం. మీరు దారి చూపితే చాలు," అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు, తన పెంపుడు కొడుకును భుజం మీదినుంచి దించుతూ.

"అది అంత తొందరపడి చేసే పనికాదు. ఆలోచిద్దాం. ఇప్పుడు వాడి చేతిలో చంద్రసేన అనే రాకుమారి పున్నది. ఆమెకు హని కలక్కుండా చూడాలి. అంతేకాక, అరుద్రుడనే మీ వాడొకడు, ఎప్పుడూ వాణ్ణి అంటిపెట్టుకు తిరుగుతూ, మీ గుట్టుమట్టున్నీ వాడికి చెపుతున్నట్టు, అక్కణ్ణించి పారిపోయి పచ్చిన మీ దేశంవాళ్ళు చెపుతున్నారు," అన్నాడు కందుడు.

అరుద్రుడు ద్రోహిగా మారాడని చెబుతూనే ఉగ్రాక్షుడు కళ్ళెర్ర చేసి, "రుద్రుడెక్కడ?" అని హుంకరించాడు.

రుద్రుడు భయపడుతూ అతడి ముందుకు వచ్చి నిలబడ్డాడు.

"ఏమిరా, అరుద్రుడు యింత ద్రోహి ఎలా అయ్యాడు? వాడూ నిష్ఠా ప్రాణి స్నేహితులుగదా?" అని అడిగాడు ఉగ్రాక్షుడు.

"వాడికి నేనొక్కణ్ణి ఏమిటి, ఉగ్రదత్తుడు కూడా ప్రాణస్నేహితుడే! బహుశా, చంద్రసేనను పెళ్ళాడాలనే అశతో, వాడు మనకు ద్రోహం తలపెట్టి, పులిరాయుళ్ళ నాయకుడి

పక్షిం అయివుంటాడు," అన్నాడు రుద్రుడు టెదురుగా.

"చంద్రసేన నా కొడుకును పెళ్ళాడ వలసిందే! దానికి తిరుగులేదు. ఆ అరుద్రుణ్ణి సరికి ఉప్పుపాతట్లో వేస్తాను," అంటూ ఉగ్రాక్షుడు రంకెలు పెట్టసాగాడు.

"కాంతించు, ఉగ్రాక్ష! ఇంతవరకూ నీకు చెప్పకుండా దాచిన రహస్యం ఒకటి వున్నది. ఏకపాదుణ్ణి చంపటం తేలికకాదు. వాడికోకత్తి వున్నది. వాడెవరి నెత్తురు చూసినా, లేక వాడి నెత్తురు ఎవరు చూసినా—తప్పక మరణిస్తారు!" అన్నాడు కంధుడు నిస్పృహగా.

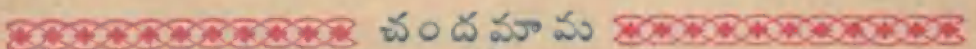

కంధుడి మాటలు వెంటనే ఉగ్రాక్షుడు టికమక పడ్డాడు. అతడికి వెంటనే వాటి భావం అర్థం కాలేదు. కానీ, ఆ అర్థం స్ఫురించగానే అతడు నివ్వెరపోయాడు. "కంధా, యిలాంటిది నేనెక్కడా వివలేదు. అయితే, ఆ ఏకపాదుణ్ణి నెత్తురు చిందించ కుండా చంపటం ఎలా?" అన్నాడు.

"మనలో కొందరు చావటానికి సిద్ధ పడాలి. కొండ శిఖరాన వున్న వాడి కోటలో దొరవడటం పెద్ద సమస్యకాదు. మనకూ కొన్ని భయంకరపక్షు లున్నవి గనక, శత్రు వులు మనను వాటితో అడ్డగించలేరు. నీ బంటులో ఒక్కొక్కడు సూరుమంది పులి రాయుళ్లను అవలీలగా చుట్టచుట్టి దూరంగా పారవెయ్యగలడు. కానీ, మనం కోటను వశపరుచుకుని, ఏకపాదుణ్ణి పట్టుకునేందుకు ప్రయత్నించటంలోనే ప్రమాదం వున్నది. వాడు కత్తితో శరీరం మీద కొన్ని గాట్లు పెట్టుకుని ఎదురయ్యాడంటే—మనం ప్రాణాలతో అక్కడినుంచి తిరిగి రాలేం," అన్నాడు కంధుడు.

"వాడు చాలా బలవంతుడుకూడానా?" అని అడిగాడు ఉగ్రాక్షుడు.

"బలవంతుడా, ఛీ, ఛీ! పట్ట అర్భకవు వెధవ, పైగా ఒంటికాలువాడు! చేతికి

వారికితే పదేళ్ల కుర్రవాడు వాణ్ణి, కోట గోడల మీది నుంచి కిందికి దొర్లించవచ్చు." అన్నాడు కందుడు.

"అయితే, నా బంటులో కొందరు చాప బానిసి సెడ్తపడతారు. మనం వాడి కోటలోకి వెళ్ళిం తరవాత, వాడు ఎక్కడ వున్నాడో చూస్తూ, ఒకడు ముందు సడుస్తాంబాడు. మనం అందరం తలలు ఎత్తకుండా నేల వంక చూస్తూ, వాడి వెనక నడుస్తాం. ముందున్నవాడు, ఆ దుర్భాధుణ్ణి చూస్తూనే ఎక్కడవున్నదీ కేక పట్టి, చచ్చినా ఫరవాలేదు. మనం కళ్ళు మూసుకునేవాణ్ణి చుట్టు ముట్టి, కళ్ళు మూసుకునేవాడి ప్రాణాలు తీర్దాం," అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు.

"ఆ తరవాత, మనం కళ్ళు తెరవగానే రక్తం కనబడుతుందిగదా?" అని ప్రశ్నించాడు కందుడు తల అడ్డంగా తిప్పతూ.

"ఇది చాలా గడ్డు సమస్య! ఇక్కడ వుండి ఆలోచించలేం. వాణ్ణి చంపిన తరవాత అదంతా చూద్దాం. వాడి కోటకు దారి తీయండి," అంటూ ఉగ్రాక్షుడు చీకచీకా ముందు నడిచాడు.

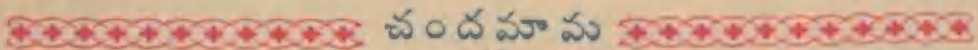
భల్లూక రాయుళ్లు దారి చూపగా అందరూ లోయలో కొంతదూరం నడిచి, వాల్లెవరూ కోట గోడలకేసి చూడకండి!" అని అక్కడ విడమపక్కగా కొండపాదంలో

వున్న ఎగుడు దిగుడు రాళ్ళమీదిగా ఎక్కి, శిఖరాన వున్న కోటకేసి పోసాగారు. అకాశంలో ఎక్కడా భయంకరపక్షుల బాడ గాని, కొండమీద పులిరాయుళ్ళ అమాశి గానీ లేదు. అంతా నిశ్శబ్దంగా, నిర్మా సువ్యంగా వున్నది.

"ఏకపాదుడేదో ఎత్తు వేళాడు! శరీర మంతా నెత్తురు చేసుకుని, హఠాత్తుగా వాడు కోట గోడమీద కనిపించి, మనసు చంపాలని పథకం వేసివుండొచ్చు," అన్నాడు కందుడు.

"ముందు నడిచేవాడు తప్ప, తతిమ్మా అగ్రదత్తుడు కేకవేళాడు.

“ఉగ్రదత్తా! చంద్రసేన బారవిడిచిన తాళ్ల ఆధారంతో పైకి రండి! ఏకపాదుణ్ణి, తోలు సంచితో పెట్టి మూతి బిగించాను, భయం లేదు. కాని, ద్రోహ నాగవర్మా, కరవీరుడూ, ఈ ప్రాంతాన ఎక్కడో పాంపి వున్నారని నా భయం!” అంటూ అరుద్రుడు కేక పెట్టాడు. ఆ వెంటనే కత్తులు ఒక దాన్నొకటి తాకిన శబ్దమైంది. చంద్రసేన ఒక చేత్తో కత్తి పైకెత్తి, గోడ మీదనుంచి, “అరుద్రుడు కరవీరుడితో పోరాడుతున్నాడు. ఇదుగ, ద్రోహ నాగవర్మ!” అంటూ గోట లోపలి అపరణలోకి దూకింది.

ఆ విధంగా అందరూ కోట గోడలను నమి పెంచేసరికి, వాటిమీద ఏదో కలకలం సాగింది. అయినా ఎవరూ తలలు ఎత్తలేదు. కొద్దిసేపటికల్లా గోడల మీది నుంచి ఏక పాదుడి గొంతు కంచులా మార్మోగింది: “ఇదుగో, అందరూ చూడండి! నుదర్శనుడి కుమార్తె చంద్రసేనను యింత ఎత్తునుంచి, కిందికి పడవేస్తున్నాను.”

ఏకపాదుడి బెదిరింపు వింటూనే ఉగ్రాక్షుడితోపాటు అందరూ నివ్వెర పోయారు. కాని, ఎవరూ తలలు ఎత్తలేదు. ఇంతలో కోట గోడలమీది నుంచి, “ద్రోహం! మోసం!” అన్న అరుపు, ఆ వెంటనే,

ఉగ్రదత్తుడూ, ఉగ్రాక్షుడూ తమవాళ్లను హెచ్చరిస్తూ కేకలు పెట్టి, కోటగోడ నుంచి కిందికి చంద్రసేన బార్చిన తాళ్ళు పట్టుకుని గబగబా పైకి పాకారు. వాళ్ళు కోట అపరణ లోకి దిగేసరికి, కరవీరుడితో అరుద్రుడూ, ద్రోహ నాగవర్మతో చంద్రసేనా కత్తియుద్ధం చేస్తున్నారు. ఉగ్రాక్షుడు ఆ దృశ్యం చూస్తూనే పొంగిపోయి, “ఇదుగో, వస్తు న్నాను, చంద్రసేనా! క్షత్రియ కన్యవని పెంచుకున్నావు. నీ కాబోయే అత్తగారు లోగడ ఈవిధంగానే కత్తి దూసి మేనా దిగి, పులిరాయుళ్ళతో యుద్ధం చేయటం చూశాను!” అంటూ నాగవర్మకేసి రాతిగడ

ఎత్తబోయేంతలో, వాడు చంద్రసేన విసిరిన కత్తి గుండెల్లో తగలగా, "అబ్బా!" అంటూ వెనక్కు పడిపోయాడు. రాక్షసుల్ని చూసి పారిపోయిన కరవీరుడి వెన్నులో ఆరుద్రుడి కత్తి దిగింది. వాడు "అమ్మా!" అంటూ ముందుకు పడిపోయాడు.

కందుడు మహాత్మాహంతో ఏకపాదు డున్న తోలు సంచిని పైకెత్తి, "ఏకపాదా! లోపల ఉక్కగా వున్నదా? ఇదుగో, ఇప్పుడే నిన్ను ఆ మండే అగ్ని వర్షత ముఖంలో బార విడుస్తాను! నీకూ, లోకానిక్కూడా హాయిగా వుంటుంది," అంటూ దాపులనే వున్న అగ్నిపర్వతంకేసి పరిగెత్తాడు.

"నేను, మీపట్ల ద్రోహిగా నబించబట్టే, ఏకపాదుడు నన్ను నమ్మాడు. చంద్రసేనకు ప్రాణాపాయం కలగనున్నదని బెదిరించి, మీరు కోట గోడలకేసి చూడగానే, తన శరీరం మీద గాట్లు పెట్టుకుని మిమ్మల్నందరినీ చంపాలని వాడు చూశాడు.

ఇలాంటి అవకాశంకోసమే ఎదురు చూస్తున్న నేను, వెనక నుంచి మీదపడి, వాణ్ణి తోలు సంచిలో పెట్టి మూతి బిగించాను," అన్నాడు ఆరుద్రుడు. అతడి తెలివితేటల్ని అందరూ మెచ్చుకున్నారు.

* * *

ఉగ్రాక్షుడూ, ఉగ్రదత్తుడూ, చంద్రసేనా తమ పరివారంతో కలిసి తమ దేశం చేర గానే, చిత్రసేనుడూ, సామంతరాజు సుదర్శ నుడూ పొందిన ఆనందం అంకా యంతా కాదు. ఒక శుభముహూర్తాన ఉగ్రదత్తుడికి, చంద్రసేనకూ వైభవంగా వివాహం జరిగింది.

ఆ వివాహానికి కందుడు వెలలెని కాను కలు తీసుకుని, కవలపురానికి వచ్చాడు.

ఉగ్రదత్తుడు తన మామగారి సామంత రాజ్యానికి, తన పెంపుడు తండ్రి అయిన ఉగ్రాక్షుడి అరణ్యసీమకూ రాజై చాలా కాలం సుఖంగా రాజ్యపాలన చేశాడు.

— (అయిపోయింది)

గర్భభంగం

పూర్వం హమాచల ప్రాంతంలో ఒక బలవంతుడైన రాజుండేవాడు. అక్కడి జన సామాన్యం అతి పేదవాళ్ళు.

ఆ ప్రాంతంలో ఒక ఐంద్రజాలికుడుండే వాడు. వాడు తన ఐంద్రజాలంతో తన సాటి వారికి వినోదమూ, ఆనందమూ కలిగిస్తూండే వాడు. వాడు కలిగించే భ్రమల మూలంగా కష్టతీపులకు రాజౌచితమైన విందుభోజనాలు చేసినట్టూ, సంవసవసంలో విహారాలు చేసినట్టూ, అప్పురసలు తమ్ము పరించినట్టూ తోచి తాత్కాలికంగా కొంత ఆనందం కలిగేది. పెళ్ళి చేసుకునేటందుకూ, భార్యబిడ్డలను పోషించుకునేటందుకూ శక్తి లేనివాళ్ళు ఐంద్రజాల మహిమపల్ల తాము సంసారాలు చేస్తున్నట్టు భ్రమపడి కొంచెంసేపుపాటు ఆ ఆనందం అనుభవించే వాళ్ళు.

ఐంద్రజాలికుడి పేరు రాజుగారి దాకా వెళ్ళింది. అయిన ఒక రోజు అతన్ని పిలి

పించి, "నీ పద్ధతిపై ఐంద్రజాలవిద్య ఉన్నదట. నాకుకూడా చూపించు," అన్నాడు.

"మహాప్రభూ, నా విద్య పామరులకొసంగని తమ పంటి వారికి కాదు," అన్నాడు ఐంద్రజాలికుడు.

"అదేదో నన్నుకూడా చూడని. నేనే అడుగుతున్నాను గదా, నీ కింకా సంకోచం ఎందుకు?" అన్నాడు రాజు.

"నాకు తమరు అభయవక్త్రం రాని ఇస్తే తరవాత నా విద్య తమకు చూపిస్తాను," అన్నాడు ఐంద్రజాలికుడు.

రాజు ఆ ప్రకారమే ప్రతం రాని దానిపై సంతకం చేస్తూండగా రాజభవనం వెలవలనుంచి జనం కలకలమూ, గుర్రాల సరిలింపులూ వినిపించాయి. రాజు కిటికీలో నుంచి చూసేసరికి తన భవనంచుట్టూ గల మీదలో ఒక పక్కగా ఎవరో మనుషులు గడ్డికొస్తూ కనిపించారు.

"అనుమతి లేకుండా గడ్డి కొనుక్కునే ఆ దుర్మార్గులనూ, వాళ్ల గుర్రాలనూ పట్టి జరజరా ఈడ్చుకురండి," అని ఆయన తన భటులను ఆజ్ఞాపించాడు.

రాజభటులు బయటికి వెళ్లేసరికి బయటి మైదానంమీద వేలాదిజనం, ఏవేవో పనులలో నిమగ్నులై కనిపించారు. అంతటా డేరాలు వేసిఉన్నాయి. ఆ ప్రాంతమంతా సైనిక శిబిరం లాగున్నది. ఒక పెద్ద డేరా ముందు ఒక బంగారు సింహాసనమూ, ఒక వెండి సింహాసనమూ వేసిఉన్నాయి.

ఇదంతా చూసేసరికి రాజభటులకు కంపరం వుట్టింది. వాళ్లు తమకేసి వచ్చే

నల్ల కావడివాణ్ణి ఎంతో మర్యాదగా,

"అయ్యా, మీరంతా ఎవరు? ఏం పనిమీద దయచేశారు?" అని అడిగారు.

"మేమండరమూ పాతాళలోకం నుంచి వస్తున్నాం. నాగరాజుగారి పరివారం. అదుగో, ఆ కనపడే సింహాసనాలు పాతాళ రాజుగారిదీ, ఆయన కుమారుడిదీనూ," అన్నాడు నల్లకావడివాడు.

భటులు ఈ వార్తను రాజుకు విజే దించారు. రాజు విస్మయంచెంది, "నాగ రాజుగారే దయచేశారా? అయితే అవశ్యం వెళ్లి ఆయన దర్శనం చేసుకోవాలి. నా ప్రజలు ఆయనను పూజిస్తారు, పిల్లలకు ఆయన పేరు పెట్టుకుంటారు," అనుకుని, మంచి మంచి కానుకలు వెంట పట్టించు కుని తన పరివారంతో పెద్ద డేరా వద్దకు వచ్చాడు. ఇప్పుడా డేరా ముందు సింహాస నాలలో పాతాళరాజు, ఆయన కొడుకూ కూడుని ఉన్నారు. రాజుగారు నాగరాజు ముందు సాష్టాంగపడి, "ఓపాతాళేశ్వరా! తమరు ఏమీ పనిమీద మా ప్రాంతాన్ని పాపనం చేయ వచ్చారు?" అని అడిగాడు.

దానికి నాగరాజు ఇలా చెప్పాడు :

"నేను మా తోటలో ఒక ఫలవృక్షం నాటి ఎంతో శ్రద్ధగా పెంచాను. అది పెరిగి

పెరిగి స్వర్గలోకందాకా ఎదిగి అక్కడ
కొమ్మలు వెసెంది, ఇప్పుడా చెట్టు కాపుకు
వచ్చింది. దాని పళ్ళను దేవతలు అరిగించే
స్తున్నారు, నాకు ఒక్కటి దక్కటంలేదు.
అ పళ్ళలో నాకు సగంభాగం ఇప్పుడుని
అడగటానికి బయలుదేరి పోతూ ఇక్కడ
మజిలీ చేశాను."

ఈ మాటలు వినిసరికి రాజుకు పరమా
నందం కలిగింది. నాగరాజు తన ఇంటి వరి
సరాలలో మజిలీ చెయ్యటమే ఒక మహా
భాగ్యం. ఈ అవకాశాన్ని మరింత బాగా
ఉపయోగించు కుందామనే ఉద్దేశంతో
రాజు, "ఓ పాతాళ లోకేశ్వరా! మనమూ

మనమూ రాజులము, తమకొక కొడు
కున్నాడు. నాకు చక్కని చుక్కలాటి
కూతురున్నది. విరద్ధరికి వివాహం జరిపి
నట్టయితే ఉభయపక్షాలకూ ఎంతో లాభం!
ఏమంటారు?" అన్నాడు నాగరాజుతో
ఎంతో వినయం కనబరుస్తూ.

ఇందుకు నాగరాజు సమ్మతించి అలా
అన్నాడు: "అలా ఆయీ పక్షంలో నేను నా
కుమారుణ్ణి మీ పద్దనె విడిచి స్వర్గానికి
వెళతాను. ఎందుకంటే దేవతలు నా
మాటలు వినిపించుకొక అహంకరించి
నట్టయితే యుద్ధంకూడా జరగవచ్చు. విడు
మీ పద్ద ఉండటమే క్షేమం. నేను తెరిగి

వచ్చేదాకా ఆకాశంకేసి ఒక కన్ను ఉంచండి."

తరవాత నాగరాజు తన పరివారంతోసహా వెళ్ళిపోయాడు. రాజుగారు తన కాబోయే అల్లుణ్ణి తన భవనానికి తెచ్చేసుకున్నాడు.

కొద్ది రోజులయ్యాక ఆకాశంనిండా మబ్బులు కమ్మాయి. ఉరుములూ మెరుపులూ సాగాయి. ఆ మబ్బుల వెనక నుంచి శవాలూ, తెగిన చేతులూ, కాళ్ళూ, తలలూ, మొండాలూ పడసాగాయి. జనం గాభరా పడిపోయారు.

ఇంతలో ఒక శిరస్సు తెగి పడింది. అది నాగరాజు శిరస్సేననబానికి సందేహం ఏమీ

లేదు. రాజుగారు కంగారుపడ్డాడు. దేవతలు నాగరాజును యుద్ధంలో పరిమార్చారు. కాని ఈ సంగతి తన కాబోయే అల్లుడికి తెలిస్తే బావురుమంటాడు. అందుచేత రాజుగారు ఇంటి వెలపల మైదానంలో చితిపేర్పించి, అందులో నాగరాజు శిరస్సు దహనం చేయించాడు.

నాగరాజు కొడుకు రాజభవనపు కిటికీ లోనుంచి బయటికి చూసి, "ఆ మంటు లేమిటి?" అని అడిగాడు. అమాయకురాలైన దాసిది ఆ ప్రశ్న విని, "మీ కివేపీ తెలియదా? దేవతలు మీ నాన్నగారి శిరస్సు సరికి కింద పడేశారు. దాన్ని మా రాజుగారు దహనం చేయిస్తున్నారు," అన్నది.

ఈ మాట వింటూనే నాగరాజు కొడుకు బయటికి పరిగెత్తి ఆ మంటుల్లో దూకి బూడిద అయిపోయాడు. అతన్ని అపటం ఎవరికీ సాధ్యంకాలేదు.

కొద్దిరోజులు గడిచాయి. నాగరాజు స్వర్గం నుంచి సపరివారంగా తిరిగి వచ్చాడు. రాజు గారి గుండె ఆగిపోయినంత పని అయింది. కాళ్ళూ చేతులూ వణుకుతూ ఆయన నాగరాజు గుడారం పద్దకు వెళ్ళాడు.

"మొదట్లో ఆ దేవతలు నాకు పళ్ళలో వంతు ఇవ్వమనేకారు. నెహారుకుంటానా?

కల్లువిప్పిన యువరాజు

2

నింపాడిగా మహామంత్రి బండి క్రింద ద్వారం చేరుకున్నది. ఈ ఉద్యానం ఊరికి దూరంగా ఒక సరస్సు మధ్య చాలా మనోహరంగా నిర్మించబడి ఉన్నది. దానిని చేరుకోవటానికి ఒక పంతెన ఉన్నది. ఉద్యానం మధ్య అతి సుందరమైన క్రిడా భవనం ఉన్నది. ఆ చీకటిరాత్రి ఆ భవనం రంగురంగుల దీపాలతో మెరిసిపోతున్నది. క్రిడాభవనం చుట్టూ పూపాదలూ, పాదరిల్లలూ అందంగా అమర్చబడి ఉండటంచేత 'ఆ ప్రదేశం' స్వర్గాన్ని మరిపించేలాగున్నది.

మహామంత్రి బండి పంతెన దాటి క్రిడా భవనాన్ని చేరబోయే సమయంలో సుందరుడు బండి వెనకనుంచి దిగి పాదరిల్లవాటిన చేరాడు. కొందరు వ్యక్తులు వచ్చి మహామంత్రికి భక్తితో స్వాగతం చెప్పారు. వారందరూ యౌవనవతులైన స్త్రీలేనని,

ఆ ప్రాంతంలో పురుషులెవరూలేరని అతను గమనించాడు. చివరకు కత్తులు బట్టి రక్షకభటులుగా పనిచేస్తూ పహరా ఇస్తున్నవారుకూడా స్త్రీలే.

మహామంత్రి దిగగానే ముఖ్యమంత్రిని తీసుకుని బండి తిరిగి వెళ్ళిపోయింది. మహామంత్రి భవనంలోకి వెళ్ళి కూచుని, దాసిలు అందించిన పానీయాలు పుచ్చుకుని, "మహారాణిని తీసుకురండి," అని ఆజ్ఞాపించాడు. కొందరు స్త్రీలు ఒక పల్లకి తీసుకుని బయలుదేరారు. మరి కొంతసేపటికి వారు ఒక స్త్రీని పల్లకిలో తెచ్చి భవనం వెలుపల దించారు. ఆమెపై వెలుగు పడగానే సుందరుడు ఆమెను పోల్చుకుని దిగ్భ్రమ చెందాడు. ఆమె మరెవరో కాదు, అతని భార్యే!

మహామంత్రి పరమానందంతో బయటికి వచ్చి ఆమెను చెయ్యి పట్టుకుని లోపలికి

తిసుకుపోయాడు. వాళ్ళు లోపల ఏం మాట్లాడుకుంటారో వినాలని నుండరుడికి ప్రబలమైన కోరిక కలిగింది. సమీపంలో వహరా స్త్రీ లెవరూ లేకపోవటం చూసి, అతను భవనానికి దగ్గరిగా ఉన్న పూ పావ లలో చేరి అక్కడ వున్న కిటికీలో నుంచి లోపలికి తొంగి చూశాడు.

మహామంత్రి, మాయాచి అయిన తన భార్య ఒక సోపాపైన కూచుని మట్లాడు కుంటున్నారు.

"మీ మనుమలంతా ఏం చేస్తున్నారు? ఇవాళ ఉదయం ఆ నుండరుడు నిర్భయంగా ఊరంతా తిరిగివస్తే ప్రాణాలతో ఎందుకు

పోనిచ్చారు? ఆ తాత పులిలాగా నేన్ను కని పెట్టి ఉండకపోతే అతనికి వినాడో విషం పెట్టి ఉండేదాన్ని. ప్రతిరోజూ తాటి నిచ్చెన దిగిరాలేక నా ప్రాణం పోతున్నది! ఆ తాటి నిచ్చెనను నా కన్న ముందు మరెవరో ఇవాళ ఉపయోగించారు. నాకి అగవాట్లు ఇంకెంత కాలం?" అన్నది నుండరుడి భార్య.

"ఇంకొక్క వారం ఆగు. మన సమస్య లన్నీ తీరిపోతాయి," అంటూ మహామంత్రి లేచాడు. ఆమెకూడా లేచింది. వారిద్దరూ లోపలి గదిలోకి వెళ్ళిపోయారు.

"ఓరి దుర్మార్గుడా! ఇలాటి భార్యనా నాకు కట్టవెట్టావు? తాత నిజంగా ఎంత దూరాలలో చనిగలవాడు! నన్నూ నా భార్యనూ వేరు చేసి ఉంచాడని నేను చిరాకు పడటం ఎంత పొరపాటు!" అనుకుంటూ నుండ రుడు పరధ్యానంగా తాను పొంచి ఉన్న చోటనే లేచి నిలబడ్డాడు. లోపలి దీపాల వెలుగు నుండరుడి ముఖాన పడింది.

"ఎవరువారు?" అని అంగున ఒక స్త్రీ కంతం ప్రశ్నించింది. "పట్టుకోండి! చంపండి!" అని వేరువేరు ప్రాంతాలనుంచి అడ గొంతులు అరిచాయి. ఈ శేకలతో నుండరుడు తన ఆలోచనలను కట్టిపెట్టి, కాలి సత్తువకొద్దీ వంతెన కేసి పరిగెత్తాడు.

కొందరు స్త్రీలు అతన్ని తరుముకొచ్చారు. వారి చేతుల్లో దూసిన కత్తులున్నాయి. అయితే అదృష్టవశాత్తూ సుందరుడు వారికి అందకుండా పంతెన దాటగలిగాడు.

ఇంకా అతనికి క్రిడోద్యానం వెళ్తున్నచి కేకలు వినిపిస్తూనే ఉన్నాయి. వాళ్ళు తనని ఇంత చులువుగా చెయ్యిదాటి పోనివ్వరు. అందుచేత సుందరుడు దాక్కునే చోటు కోసం చూస్తూ నగరంలోకి పరిగెత్తాడు.

నగరద్వారానికి కొద్దిదూరంలో ఒక సత్రం ఉన్నది. ఒకప్పుడది అన్నసత్రం. ముసలి రాజుగారి కాలంలో అక్కడ అడిగినవారికి లేదనకుండా అన్నదానం చేసే

వారు. మహామంత్రి పరిపాలనలో ఆ విర్వాటు నిలిచిపోయింది. ఇప్పుడు దాన్ని ఇళ్ళులేని కూలివాళ్ళు, వీధా బిక్కి రాత్రి వేళ నిద్రపోవటానికి ఉపయోగిస్తున్నారు.

సత్రం అడుగులమీద కొందరు పడుకుని నిద్రపోతూండటం చూసి సుందరుడు తాను కూడా వారి మధ్య కదలకుండా పడు కున్నాడు. తొలి వెలవల ఉన్న క్రిడోద్యానం నుంచి ఏ రహస్యమార్గాల వార్త వెళ్ళిందో తెలియదు, వీధి వెంబడి మనుషులు, "యువరాజు ఇక్కడెక్కడో తిరుగుతున్నా డుట. వాడి తల దొరికితే రాజుగారు మని పెత్తు బంగారం ఇస్తారు. భలే మంచి అవ

చందమామ

చేతిలో కిలుబొమ్మ! తన తల దొరికితే మహామంత్రికి అర్పించి ఈనాం పాంచాలని నగరంలో ఉండే కుద్రులందరూ అర్ధరాత్రి వేళ వీధులవెంట కారాడుతున్నారు! జీవితం ఎంత చిత్రమైనది!

ఇలా ఆలోచించుకుంటున్న సుందరుడికి అడుగుల చప్పుడు వినిపించింది. ఎవరో మనిషి సత్రం మెట్లెక్కి అరుగుమీదికి వచ్చి తనకు దగ్గరలో నిలబడ్డట్టు అతనికి తోచింది. ఇదే తన అబురు కీణ మనుకున్నాడు సుందరుడు.

కాని ఆ వచ్చినమనిషి అతని తల కొసం చూసే హంతకుడు కాదు. అతను ఒక గొప్ప గజదొంగ, మంత్రినిద్ది కలవాడు కూడానూ. అతను ఏదాది కొకసారి దొంగతనానికి బయలుదేరేవాడు; గొప్పవాళ్ళ ఇళ్ళూ మాత్రమే ప్రవేశించేవాడు, రత్నాలు మాత్రమే దొంగిలించేవాడు. వెండి బంగారాలు అతనికి మట్టితో సమానం. అతను దొంగలలో రాజులాంటి వాడు. అందుచేత తాను దొంగతనానికి వెళ్ళేటప్పుడు తాను తప్పరించిన సొత్తు మొయ్యబానికి తన వెంట ఒక కూలివాణ్ణి పట్టుకుని మరీ బయలుదేరేవాడు. ఆ దొంగ ఇప్పుడు కూలి వాడి కొనమే సత్రంలోకి అడుగుపెట్టాడు.

కాశం!" అనుకుంటూ వెళ్ళటం విని సుందరుడు నిర్ఘాంతపోయాడు.

త్వరలోనే విధిలో సందడి అనిగి పోయింది. సుందరుడు ఎందుకైనా మంచి దని అలాగే పడుకుని తన పరిస్థితి గురించి ఆలోచించుకోసాగాడు. ఒక మహారాజు కడుపున పుట్టి రాజ్యాన్ని ఏలుతూ ఉండవలసిన తాను ప్రాణాలు అరచేత పట్టుకుని సత్రం అరుగుమీద నక్కవలసిన వచ్చింది. తన రాజ్యాన్ని ఆపహరించినవాడు చరమ దుర్మార్గుడు, నిచుడు, హంతకుడు! తన చేత తాళి కట్టించుకున్నది, తామసాము లాటిది, మీదుమిక్కిలి అది తన శత్రువు

చందమామ

అతను కళ్ళకు అంజనం వేసుకుని ఉండటంచేత సత్రం అరుగుమీద పడుకుని ఉన్నవారంతా స్పష్టంగా కనిపించారు. ఆ అందరిలోకి సుందరుడే దృఢంగా కనిపించాడు. అందు చేత దొంగ సుందరుణ్ణి తన చేతి కర్రతో తట్టి, అతను తల ఎత్తి చూడగానే, తన వెంట రమ్మని సైగచేశాడు.

సుందరుడు లేచి వచ్చాడు.

"ఎవరు నీవు?" అని దొంగ అడిగాడు.

"నేనొక బిచ్చగాణ్ణి," అని సుందరుడు సమాధానమిచ్చాడు.

"నా వెంట వచ్చి, నేను చెప్పినట్లు చేస్తావా? డబ్బిస్తాను," అన్నాడు దొంగ.

"కన్ను పొడుచుకున్నా కనిపించటం లేదు, నేనేం పని చెయ్యగలను?" అన్నాడు సుందరుడు.

దొంగ అతని కళ్ళకు కొంచెం అంజనం తీసి రాచాడు. అతని కళ్ళు ప్రతి వస్తువునూ చూడగలిగాయి. అతను దొంగ వెంట బయలుదేరాడు. దొంగ సరాసరి సుందరుడి భవనానికే చారితీశాడు. సుందరుడు ఏం జరుగుతుంటే నని అత్రంగా చూడసాగాడు. దుర్భేద్యమైన ఆ భవనంలోకి దొంగ అతి సులువుగా ప్రవేశించి కొంతసేపటికి అనేక

రత్నాభరణాలతో తిరిగి వచ్చాడు. అభరణాలన్నీ ఒక సంచీలో ఉన్నాయి. ఆ సంచీని అతను సుందరుడికిచ్చి తన వెంట రమ్మన్నాడు.

ఇద్దరూ చాలాసేపు నడిచి నగరం వెల పల ఉండే కొండ ప్రాంతాన్ని చేరుకుని అక్కడి గుహ పద్దకు వచ్చారు. దొంగ ఏదో మంత్రం చదివేసరికి గుహకు అద్దంగా ఉండే రాయి తెరుచుకున్నది ఇద్దరూ లోపలికి వెళ్ళినాక అది ఎప్పటిలా మళ్ళీ మూసుకున్నది.

గుహ లోపల చక్కని భవనం ఉన్నది. అందులో దొంగ, అతని భార్య, అతని

కుమార్తె నివసిస్తున్నారు. సుందరుణ్ణి బయటి పసారాలో ఉంచి, సొమ్ముతోసహా దొంగ లోపలికి వెళ్ళాడు.

"ఇవాళ నాకు దొరికిన కూలివాడు కుర్రవాడు, చాలా అందంగా ఉన్నాడు. వాణ్ణి చూడగానే మన అమ్మాయికి మంచి బోడు అవుతాడనిపించింది," అని దొంగ తన భార్యతో అన్నాడు.

"ఎంత అందంగా వుంటే మాత్రం కూలివాడికి అమ్మాయి నెలా ఇస్తాం? అందర్నీ చంపినట్టే వాణ్ణికూడా చంపి య్యండి. అమ్మాయికి సంబంధమే దొరక్క పోతుందా ఏమిటి?" అన్నది భార్య.

తన తల్లి దండ్రులనుకునే ఈ మాటలు విని దొంగ కూతురు పసారాలోకి చల్లగా వచ్చి సుందరుణ్ణి చూసింది. వెంటనే అమెకు అతనిపై ప్రేమా, బాల్ పుట్టాయి. అమె చప్పున అతని చెయ్యి వట్టుకుని గుహ ద్వారం వద్దకు లాక్కుపోతూ, "వెంటనే వెళ్ళిపో! లేకపోతే సిప్రానాలు చక్కపు!" అన్నది. అమె అతనికి మంత్రం చెప్పింది. ఆ మంత్రం చదవగానే గుహ తెరుచు కున్నది. సుందరుడు బయటికి వచ్చి నగరం కేసి పరిగెత్తాడు.

తన ప్రాణాలు కాపాడిన దొంగ కుమార్తె చాలా అందగత్తె. అమె అందాన్ని,

అమె తనపై చూపిన అభిమానాన్ని అతను మరవలేకపోయాడు.

చాలా దూరం పరిగెత్తి అలిసిపోయి ఉండటంవల్ల నుండరుడు ఎక్కడైనా చతికిలబడి కాస్త విశ్రాంతి వుచ్చుకుందామనుకున్నాడు. అతను ఒక ఇంటిముందున్న ఆరుగుమీద కూచున్నాడు. ఆ ఇంటిలో నుంచి అతనికి సందడి వినపచ్చింది. తెల్లవారటానికింకా కొంత వ్యవధి ఉన్నది. "ఈ వేళప్పుడు ఈ ఇంట్లో ఏమి తంతు జరుగుతూ ఉండిఉంటుంది?" అని నుండరుడు ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

అతను ఇలా ఆలోచిస్తూ ఉండగానే కొందరు బ్రాహ్మణులు సమీధలూ, ఒక కుండలో నెయ్యి, ఇతర పరికరాలూ పట్టుకుని ఆ ఇంటికి వచ్చారు. నుండరుడు వారిని పలకరించి, "అయ్యలారా, ఏమిటి విశేషం?" అని అడిగాడు.

"ఈ ఇల్లు సోమయాజిగారిది. మన రాజకుమారుడికి ఈ తెల్లవారు ఝామున సర్పగండం ఉన్నదని సిద్ధాంతులందరూ గుణించి చెప్పారు. సోమయాజిగారు సర్పయాగం చేసి రాజకుమారుడికి ఆపద తప్పిస్తున్నారు. ఆయనపల్ల యజ్ఞం విమవుతుంది? అందుకని మేం పదిమంది ఇక్కా

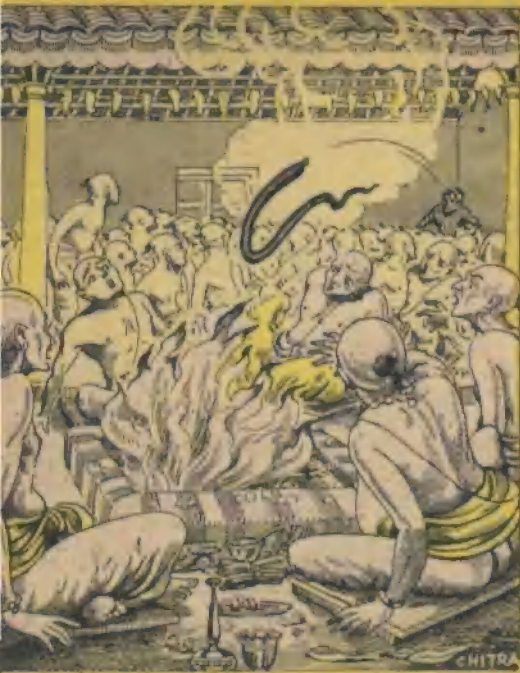

తిరిగి అవసరమైన వస్తువులన్ని పట్టుకొస్తున్నాం. రాజకుమారుడి కొసమంటే ఈ నగర ప్రజలు ప్రాణాలివ్వమన్నా ఇస్తారు, బాబూ, వాళ్లంతా అతగాడిపైనే ఆశలన్ని పెట్టుకున్నారాయే!" అని ఆ బ్రాహ్మణులు నుండరుడితో అన్నారు.

"నేనుకూడా లోపలికి వచ్చి ఆ సర్పయాగం చూడవచ్చునాండి?" అని నుండరుడు కృతజ్ఞతతో అడిగాడు.

"రా, నాయనా! తప్పకుండా చూడవచ్చు. మహామంత్రికి ఏమాత్రం తెలిసినా యజ్ఞానికి భంగం కలిగిస్తాడని రహస్యంగా చెప్తున్నాం గాని, న్యాయంపడితే నగర

చందమామ

మంతరిని ఆహ్వానించ వలసిన విషయం కదా!" అన్నారు బ్రాహ్మలు.

ఒక్కొక్క సంగతే వింటున్నకొద్దీ నుండ రుడికి తన బాధ్యత మరింతబాగా తెలిసి వస్తున్నది. క్షణక్షణానికి తన భారం పెరుగు తున్నది. తాను ఇంతకాలమూ ఈ బాధ్య తను ఉపేక్షించి నందుకు నొచ్చుకుంటూ, అతను బ్రాహ్మల వెంట లోపలికి వెళ్ళి ఒక మూలగా కూచున్నాడు.

లోపల హోమగుండం తయారుచేశారు. అందులో అగ్ని ఉంచి మంత్రోక్తంగా న్యాయోపాస్తా పెద్ద బ్రాహ్మల తయారుచేశారు. అగ్నిగుండం చుట్టూ కూర్చున్న బ్రాహ్మలు

గంతులెత్తి పెద్దగా మంత్రాలు చదువు తున్నారు. అకస్మాత్తుగా ఇంట్లో కప్పలోనుంచి నుండరుడి నెత్తిన ఏదో పడి మరుక్షణం ఎవరో విసిరినట్టుగా అగ్నిగుండంలో పడింది. అది ఒక పెద్ద తాచుపాము.

బ్రాహ్మలు మంత్రాలు చదవటం ఆపి నుండరుడి కేసి అశ్చర్యంగా చూశారు. ఒక నిద్దాంతి బయటికి వెళ్ళి అకాశంకేసి చూసి, "విషమిడియ దాటిపోయింది!" అని కేకపెట్టాడు.

బ్రాహ్మలు నుండరుణ్ణి సమీపించి, "నాయనా, దాచక చెప్ప. నీవేనా మాయవరాజువు?" అని అడిగారు.

నుండరుడు వారి పాదాలకు సమస్కారం చేసి, "నేను యువరాజునై మీకు చిన్న మెత్తు ఉపకారం చేయకపోయినా మీరు నామీద వాత్సల్యంతో నాకు రాబోయే అపద ముందే గ్రహించి నా ప్రాణాలు కాపాడారు. మీరు నాకు తండ్రులు. నేను మీ కుమారుణ్ణి! మీరేది అజ్ఞాపిస్తే అది చెయ్యటానికి నిద్దంగా ఉన్నాను," అన్నాడు.

"శీఘ్రమేవ రాజ్య ప్రాప్తిరస్తు!" అని బ్రాహ్మలు నుండరుణ్ణి దీవించారు.

నుండరుడు వారి ఆశీర్వాదాలు పొంది ఇంటికి బయలుదేరేసరికి తూర్పు తెల్లవారు

అంతా కలిసి పాపానికి పాపం చేశారు.

తున్నది. అప్పటికే తాత లేచి, సుందరుడు ఎక్కడా కనబడకపోయేసరికి, ఏదో జరిగిందని గాభరాపడి పోతున్నాడు. దీనికి తగ్గట్టుగా దొంగలు ఇల్లు కొల్లగొట్టినట్టు తెలుస్తున్నది. మహామంత్రే ఏదో దుండగం చేశాడని, తాను ఇంతకాలమూ రాజకుమారుణ్ణి కాపాడటానికి చేసిన ప్రయత్నమంతా బూడిదలో పోసిన పన్నీరయిపోయిందని, యువరాజు ఇక మళ్ళీ తనకు ప్రాణాలతో కనిపించడని ఆ మునలివాడు తహతహలాడి పోతున్నాడు.

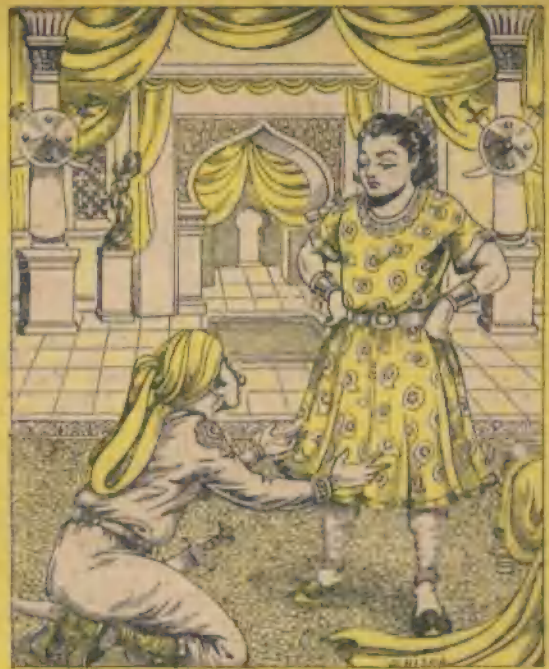
ఆ సమయంలో సుందరుడు ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. తాతకు ప్రాణాలు లేచి వచ్చి నట్టయింది.

"బాబూ, నాతో చెప్పకుండా రాత్రివేళ ఎక్కడికి వెళ్ళావు?" అని తాత అడిగాడు.

"ఆ సంగతులన్నీ తరవాత చెబుతాను. ముందు నీవు పోయి ముఖ్యమంత్రిని పిలుచుకురా!" అన్నాడు సుందరుడు.

యువరాజు పిలుస్తున్నాడనగానే ముఖ్యమంత్రి వచ్చాడు. "ఎందుకు సన్నురమ్మన్నారట?" అని ఆయన సుందరుణ్ణి అడిగాడు.

"నిన్నరాత్రి మహామంత్రికి మీరు మాట ఇచ్చారని వారంరోజుల లోపుగా నా తల

తెచ్చి ఇస్తానని! అందుకే విలిచాను!" అన్నాడు సుందరుడు.

ముఖ్యమంత్రి సుందరుడి కాళ్ళపై పడి, "కీమించండి, మహారాజా! అదుర్దార్థుడితో నేను వెగలేక, ఎటైనా పారిపోయే ప్రయత్నంలో ఉన్నాను. నేను నిజంగా తమకు అపకారం చెయ్యగల సనుకుంటున్నారా?" అన్నాడు కళ్ళనీళ్లు పెడుతూ.

"ఎక్కడికి పారిపోనవసరం లేదు. రాజద్రోహ నేరం కింద ఆ మహామంత్రిని, వాడి ఉంపుడు గత్తెనూ వట్టుకురావటానికి భటులను పంపండి. ఇకనుంచి నేను రాజును, మీరే మహామంత్రి. ఇవాళ సభకు వచ్చి

చందమామ

ఆ రాజద్రోహుల నిద్దరినీ విచారించి శిక్షిస్తాను,” అన్నాడు సుందరుడు.

ఆ ఉదయం రాజ్యసభ ఆరంభమయే సరికి మహామంత్రికి, యువరాజు భార్యగా నటిస్తున్న దుర్బాధ్యురాలికి సంకెళ్ళు తగిలించి భటులు తెచ్చారు. సుందరుడు తన ఇరవైమంది మిత్రులతోనూ వచ్చాడు. అతను మొదటిసారిగా తన సింహాసనంపై కూర్చున్నాడు.

రాజద్రోహుల విచారణ జరిగింది. వారికి శిరశ్చేదం విధించబడింది.

ఈవార్త కార్పిచ్చులాగా నగరమంతా వ్యాపించింది. జనంలో కలిగిన ఆనందోత్సాహానికి అంతులేదు. ప్రతి ఇంటా పండగ చేసుకున్నారు.

ఆ రోజే కొంత సైన్యాన్ని వెంటబెట్టుకుని సుందరుడు గజదొంగ ఉండే గుహకు వెళ్లి, మంత్రం తెలిసి ఉండటంచేత సులువుగా లోపల ప్రవేశించాడు. తనకు మరణవండన

పడుతుందని దొంగ అనుకున్నాడు. కాని సుందరుడు అతన్ని ఏమీ చెయ్యలేదు.

“నిన్ను దొంగతనం చేసిన సొమ్ము తీసుకు పోయి ప్రజలకు పంచబానిసి, నీ కుమార్తెను నా కిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యమని అడగబానికి వచ్చాను. గడిచిన రాత్రి నీకు కూర్చిగా పని చేసినది నేనే. మీ అమ్మాయి నాపట్ల చూచిన ఆదరాన్ని నేను మరవలేను,” అన్నాడు సుందరుడు.

తరవాత సుందరుడు పరిపాలనా వ్యవస్థ యావత్తూ సరిదిద్దాడు. దానధర్మాలు మళ్ళీ మునపటిలాగే సాగాయి. ధర్మ సత్రాలకు మళ్ళీ జీవం వచ్చింది. సర్పయాగం చేసిన బ్రాహ్మలే వచ్చి సుందరుడికి రాజ్యాభిషేకమూ, వివాహమూ జరిపించి, అంతులేని బంగారం దక్షిణగా పుచ్చుకున్నారు.

సుందరుడు ప్రజల కష్టసుఖాలు తనవిగా చూసుకుంటూ, తన భార్యతో సుఖంగా జీవించాడు.

అక్షయ పాత్ర

పట్టుపడలని విక్రమార్కుడు చెట్టు పద్దకు తిరిగివెళ్ళి, శవాన్నిదించి భుజాప చేసుకుని, ఎప్పుటిలాగే మౌనంగా శ్మశానంకేసి నడవ సాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బెళాళుడు, "రాజా, కొందరు నీలాగా అల్పప్రయోజనం కోరి అధిక శ్రమపాలవుతారు. మరికొందరు శుభదత్తుడిలాగా అనుకోకుండా అదృష్ట దేవతకు అదరపాతులవుతారు. శ్రమ తెలియకుండా ఉండగలందులకు నీకు వాడి కథ చెబుతాను విను," అంటూ ఈవిధంగా చెప్పసాగాడు :

శుభదత్తుడనే వాడు చాలా పేదవాడు. వాడు రోజూ అడవికిపోయి ఒక మోపు కట్టెలు తెచ్చి, వాటిని అమ్ముకుని తన సంసారం గడుపుకుంటూ ఉండేవాడు.

ఒకనాడు వాడు అడవిలో చాలాదూరం పోయాడు. అక్కడ వాడికి తలవని తలంపుగా నలుగురు పురుషులు కనిపించారు. వారు మామూలు మనుషులుకారు,

బేతాళ కథలు

యతులు. వారు ధరించిన బట్టలూ, దివ్య మైన అభరణాలూ మానె కట్టెలుమోసె శుభదత్తుడు దెదిరిపోయాడు.

ఆ యతులు వాడి భయంచూసి నాలి పడి, "ఓరీ, నీవు మాకు సేవచేస్తూ ఇక్కడే ఉండిపోతావా విమిచి? నీకూ, నగరంలో ఉండే నీ కుటుంబానికి లోటు జరగకుండా మేము చూస్తాము," అని వాడితో అన్నారు. శుభదత్తుడు వారే పని చెబితే అవని చేస్తూ అక్కడే ఉండిపోవటానికి సమ్మతించాడు.

వాడి సహాయంతో వాళ్ళు స్నానాలు చేశారు. భోజనంవేళ అయింది. వారు వాడి కొక కుండ చూపించి, "ఓరీ, ఈ కుండలో

నుంచి తిని మాకు భోజనాలు పెట్టు," అన్నారు. శుభదత్తుడు కుండలోకి చూస్తే అది బాళీగా ఉంది. ఏంచెయ్యాలో తోచక వాడు తికమక పడసాగాడు.

"అది మామూలు కుండ కాదురా; అకియప్పాత్ర. అందులో చెయ్యి పెట్టి ఏది కోరుకుంటే అదెల్లా చేతికి దెరుకుతుంది. చెయ్యిపెట్టి చూడు," అన్నారు యతులు.

శుభదత్తుడు కుండలో చెయ్యి పెట్టి, వారన్నట్టుగానే, కోరినదెల్లా పైకి తీశాడు. ముందు యతులు భోజనం చేశారు. తరవాత శుభదత్తుడు కూడా భోజనం చేశాడు. అది మొదలు వాడు ఆ యతులను ఎంతో భయ భక్తులతో కొలుస్తూ వచ్చాడు. యతులు వాడి కుటుంబానికి ఏలోటూ లెకుండా చూస్తూ వాడి కోసం బెంగపడిన వాడి కుటుంబాన్ని కలలో ఓదార్చుతూ వచ్చారు.

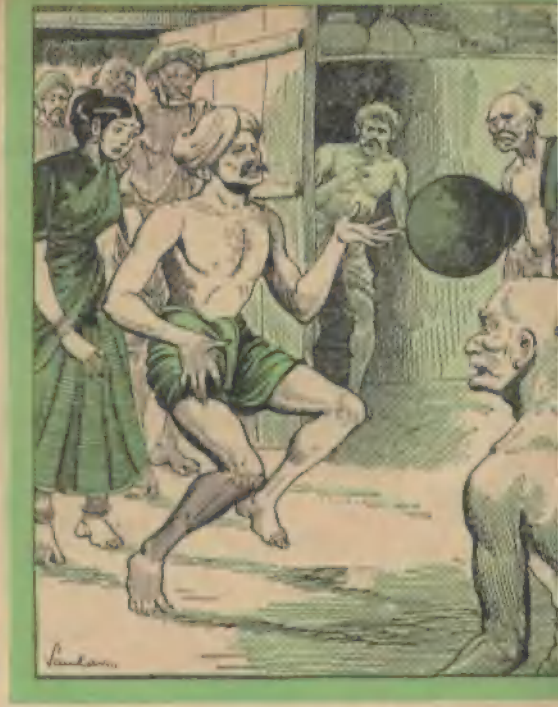
ఈవిధంగా ఒక నెలగడిచినాక యతులు శుభదత్తుడితో, "ఓరీ, నెల రోజులపాటు మమ్మల్ని ఎంతో శ్రద్ధగా సేవించావు. నీ పైన మాకు అనుగ్రహం కలిగింది. విమి కావాలి కోరుకో," అన్నారు.

"మీకు నిజంగా నా పైన దయ ఉంటే ఈ అకియప్పాత్ర నా కిప్పించండి," అన్నాడు శుభదత్తుడు.

యక్షులు నవ్వి, "ఏచ్చివాడా, పగిలి పోయే ఈ కుండ ఎందుకు కొరతావు? ఇంత కన్న శాశ్వతమైన మేలు కలిగేటట్టుగా మరే దైనా కోరుకో," అన్నారు.

"కాదు, నాకి కుండే ఇప్పించండి," అన్నాడు శుభదత్తుడు. వాడి మనస్సుంతా దానిపైనే ఉండటం గ్రహించి యక్షులు వాడికా అక్షయపాత్ర ఇచ్చి, వాణ్ణి ఇంటికి పంపారు. నెల రోజులైన తరువాత ఇంటికి వచ్చిన శుభదత్తుణ్ణి చూసి వాడి బంధువులు చాలా సంతోషించారు. శుభదత్తుడు తాను తెచ్చుకున్న అక్షయపాత్రను రహస్యంగా ఇతర కుండల మధ్య ఉంచాడు. తరువాత వాడు ఆ కుండలో నుంచి రకరకాల భక్ష్య, భోజ్య, పానీయాలు తీసి తనను చూడ వచ్చిన వారందరికీ పెట్టి, తాగుడుకూడా ఇచ్చాడు. అందరూ మరింత సంతోషించారు. అదిమొదలు వాడు రోజూ తన బంధువుల సందరిని విలిచి విందులు చెయ్య సాగాడు. వీడికి ఉన్నట్టుండి ఇంత సిరి ఎత్తుకోవటానికి కారణమేమిటా అని బంధువులు అశ్చర్యపోయారు, కాని వారికి ఆసలు రహస్యం తెలియలేదు.

ఒకనాడు వాడు బాగా తాగి కైపెక్కి ఉండగా వాడి బంధువులు, "ఒరే, కట్టెలు

మోసి బతికేవాడివి గదా, నిప్పు ఈ విందులు ఎట్లా చెప్తున్నావురా? ఏమిటి దీని రహస్యం?" అని అడిగారు.

అసలే కైపులో ఉన్న శుభదత్తుడు ఈ మాటలకు ఆనందపరపకుడయ్యాడు. వాడు తన బంధువులకు అక్షయపాత్ర గురించి నోటితో చెప్పటానికి మారుగా, తూలుతూ లోపలికి వెళ్ళి, యక్షులిచ్చిన కుండ భుజాన ఎత్తుకుని స్వత్యం చెస్తూ ఇవ్వటానికి వచ్చాడు. వాడి కాళ్ళు తడబడి వాడు కాస్తా బోర్లా పడ్డాడు. కుండ పగిలి ముక్కలు ముక్కలయింది. మహిమగల కుండ శాపటం చేత ఆ పెంకులుకూడా చూస్తూండగానే

ఎక్కడిపక్కడ అంతర్ధానమై ఏమీ మిగల లేదు. శుభదత్తుడికి సరి ఎట్లా ఎత్తుకున్నదో అట్లాగే పోయింది.

బెటాళుడి కథ చెప్పి, "రాబా, శుభదత్తుడు పరమ మూఢుడన్న సంగతి తెలుస్తూనే ఉంది. కాని వాడి మూఢత్వం ఎందులో ఉన్నది? యక్షులు పద్దంటున్నా వినక అక్షయపాత్రను కోరుకోవటంలోనా, ఆ అక్షయపాత్ర రహస్యం బంధువుల ఎవట దాచకుండా ఉంచక పోవటంలోనా, లేక తప్ప తాగిన స్థితిలో దాన్ని భుజాన ఎత్తుకుని స్వర్గం చెయ్యటంలోనా? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం తెలిసికూడా చెప్పకపోయావే, నీ కల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "శుభదత్తుడి మూఢత్వం వాడి పెద జీవితంలోనే ఉన్నది. కడుపునిండా తినటమూ, కోరిన పన్నీ తన గలగటమూ వాడు ఏనాడూ ఎరగడు. వాడి జీవితంలో అంతకుమించిన ఆనందంకూడా

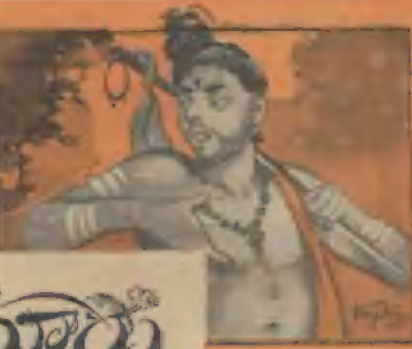
ఏమీ లేదు. ఆ ఆనందం వాడికి అక్షయ పాత్రలోనే ప్రత్యక్షంగా కనిపించింది. అందుచేతనే యక్షులు చెప్పినా వినక వాడు అక్షయపాత్ర కోరుకున్నాడు. వాడి స్థితిలో ఉన్నవాడు ఆ పని చెయ్యటం అస్వాభావికం కాదు. వాడు తన అక్షయపాత్రను రహస్యంగా ఉంచడానికే ప్రయత్నించాడు కాని బంధువులు సానుభూతితో అడిగినప్పుడు తన ఆనందాన్ని వాళ్ళతో పంచుకోకుండా ఉండలేక కుండను వారి ఎదటికి తెచ్చాడు. అందులోకూడా మూఢత్వం ఏమీలేదు. ఆ పాత్రను భుజానికెత్తుకున్నప్పుడు ఆనందం కలిగి స్వర్గం చెయ్యాఅని పంచటంలోకూడా మూఢత్వం ఏమీలేదు. అక్షయపాత్ర లభించకమునుపే పేదరికం వాణ్ణి మూఢుణ్ణి చేసింది," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలిగ గానే బెటాళుడు శపథోసహ మాయమై మళ్ళీ చెప్పెక్కాడు. —(కల్పితం)

తెలంగాణ

పాటలిపుత్రం అనే మహానగరంలో కాండిల్యుడనే బ్రాహ్మణుడుండేవాడు. ఇతనికి గర్భదర్శిద్రవు కుటుంబం. ఇతనికి చదువు సంధ్యలుకూడా రావు. అందుచేత కాండిల్యుడు బ్రాహ్మణీకం చేసినకూడా పాటల పాసుకోలేక, అన్నానికి మొహంవంచి బౌద్ధ మతంలో చేరి బౌద్ధసన్యాసి అయ్యాడు. అయితే బౌద్ధసన్యాసులు రోజుకు ఒకపూటే భోంచేస్తారు. అందువల్ల బౌద్ధసన్యాసి అయినాకూడా అతడికి తృప్తిగా భోజనం లేకపోయింది. అతను బౌద్ధసన్యాసి వేషం తీసి పారేసి ఎలాగో ఒక స్వాములవారిని ఆశ్రయించాడు. సన్యాసులకు భిక్షలు దండిగా జరుగుతాయి, వారి శిష్యులకు తిండి లోటు ఉండవని కాండిల్యుడు ఈ పని చేశాడు.

కాండిల్యుడు ఆశ్రయించిన స్వాముల వారు గొప్ప జ్ఞాని, గొప్ప యోగీకూడానూ,

ఒకనాటి ఉదయం గురుశిష్యులిద్దరూ నగరంలో నడుస్తూ ఒక పెద్ద ఉద్యానవనం దగ్గరికి వచ్చారు. దారి పొడుగునా కాండిల్యుడు భిక్షిలను గురించి, భక్ష్యాలను గురించి, వసపోసిన పిట్టలాగా వాగుతుంటే స్వాములవారు ఓర్పుతో నవ్వున్నారు.

కాండిల్యుడు మూఢుడుకూడానూ. ఉద్యానవనం చూస్తూనే వెనక్కు తగ్గి, స్వాములవారు, "నడవరా!" అంటే, "అమ్మో, నాకు భయం! అశోకచెట్టు చిగుళ్ల వెనక పెద్దపులి దాక్కుని ఉంటుందిట! ముందు మీరు వదండి!" అన్నాడు.

"చదువుకోరా నాయనా, నీకి ఆపాహ లన్ని పోతాయి," అన్నాడు స్వాములవారు.

"ముందు భోజనం సంగతి చూడాలి!" అన్నాడు శిష్యుడు.

ఆ నగరంలోనే వసంతసేన అనే వేళ్ళ ఉంటున్నది. అమెకు రామిలకుడు అనే

ప్రియుడున్నాడు. అతను ఆమెను ఈ పూట ఈ ఉద్యానవనానికి రమ్మని కలుసుచేశాడు. అందుచేత వనంతసేన ఇద్దరు చెలికత్తెలను వెంటబెట్టుకుని ఈ సమయానికి ఉద్యాన వనానికి వచ్చింది. కాని రామిలకుడే రాలేదు. అతను ఊదరులైన స్నేహితులను కలుసు కోవటానికి వెళ్ళి అలస్థం చేశాడు.

రామిలకుణ్ణి విలుచుకురావటానికని వనంతసేన తన చెలికత్తెలలో మధుకరిక అనేవాన్ని పంపింది. పరభృతిక అనే చెలి కత్తె మాత్రం అమె వెంట ఉన్నది.

మంచి వనంతకాలం. ఉద్యానవనం శోభగా ఉన్నది. ఆ ఉత్సాహంలో వనంత

సేన గొంతెత్తి హాయిగా పాదపాగింది. ఆ పాట విన్నగానే శాండిల్యుడికి ఎక్కడ లేని ఉత్సాహమూ వచ్చింది. అతను తన గురువునుకూడా పాట అలకించి అనందించ మన్నాడు. స్వాములవారు ఆ పాటలో విమాత్రమూ అసక్తి చూపకపోయే సరికి చీదరించుకుని శాండిల్యుడు వనంతసేన ఉండే చోటు సమీపించి, అమెను చూస్తూ, పాట వింటూ నెరు తెరుచుకు అక్కడే నిలబడిపోయాడు.

వనంతసేన పాట ముగించి, తన వెంట ఉండే పరభృతికతో మాట్లాడటం మొదలు పెట్టింది. ఆ మాటలనుబట్టి అమె వేశ్య అని, తనకే దబ్బుంటే అమె స్నేహం తనకు కూడా లభించేదేనని ఆనుకున్నాడు శాండిల్యుడు.

ఇంతలో అక్కడికి యమకింకరు డొకడు వచ్చాడు. వనంతసేనకు ఆయుర్దాయం తీరి పోయిందని చెప్పి అమె ప్రాణాలు వట్టుకు రమ్మని వాణ్ణి పంపారు. వాడు వచ్చి ఒక వక్కగా నిలబడి అమె ప్రాణాలు తీసుకు పోయే అవకాశం కోసం వేచిఉన్నాడు.

వనంతసేన అశోకచెట్టు చిగుళ్ళు కొయ్య బానికి లేచింది. "నేను కోస్తాను, నువ్వు ఉండు," అని పరభృతిక అంటున్నా అమె

అగలేదు. వసంతసేన అందని చిగుళ్ళను ఎగిరెగిరి అందుకుని కోస్తూఉన్న సమయంలో యమకింకరుడు పాము రూపం ధరించి ఆమెను కాటువేశాడు.

తనను కరిచినది పాము అని తెలియగానే వసంతసేన కెవ్వన అరిచింది. ఆమెకు వికారాలు ప్రారంభమయాయి. పరభృతిక లబలబ లాడసాగింది. ఈ గోల విని కాండిల్యూడు సమీపానికి వచ్చి, జరిగినది చూసి, అపతలికి వెళ్ళి గురువుగారితో చెప్పాడు.

"కర్మక్షయం అయింది కాబోలు," అని స్వాములవారు నిశ్చింతగా అన్నాడు. కాండిల్యూడు గురువుగారి మీద రోత పడి వసంతసేన పడిఉన్న చోటికి వచ్చాడు.

వసంతసేనకు అవసాన ఘడియ సమీపించింది. ఆమె తన తల్లికి నమస్కారాలూ, రామిలకుడికి తన ప్రేమా చెప్పుకుని ప్రాణాలు వదిలింది. ఆమె చనిపోయినందుకు కాండిల్యూడు బిగ్గిరిగా ఏడవసాగాడు.

అతను చూడబోతే సాధువులాగా ఉన్నాడు, ముక్కు మొహమూ ఎరగని మనిషి. కోసం ఏడుస్తున్నాడు. పరభృతిక అతన్ని చూసి, "ఎవరో, పాపం, దయార్థ్య హృదయుడు లాగున్నాడు," అనుకుని, వసంతసేన వద్ద ఉండమని అతన్ని వెడు

కుని, జరిగిన సంగతి వసంతసేన తల్లికి చెప్పటానికి వెళ్ళిపోయింది.

కాండిల్యూడు వసంతసేనకు ఏవేవో పరిచర్యలు చేయసాగాడు. ఆమె ప్రాణాలతో ఉండగా తాకలేక పోతినే అని ఎంతగానే దిగులుపడ్డాడు.

అపతలి నుంచి స్వాములవారు వెలుస్తున్నాడు, వచ్చి అధ్యయనం చెయ్యమంటున్నాడు. కాని ఆయన మాటలు కాండిల్యూడి తలకు ఎక్కటం లేదు.

వసంతసేన కారణంగా తన శిష్యుడి బుర్ర పూర్తిగా చెడిపోయిందని స్వాముల వారు గ్రహించాడు. అతడికి ఆమె తప్ప

ఇప్పుడు మరొక ప్రపంచం లేదు. తన శిష్యుడి ముద్ది మార్పాలంటు వసంతసేవ ద్వారానే మార్పాలి.

స్వాములవారు మహా యోగి. అయిన తన శరీరాన్ని వదిలి, చనిపోయిన వసంత సేన శరీరంలో ప్రవేశించాడు. చచ్చిపోయిన వసంతసేన కదలటమూ, కళ్లు తెరవటమూ, లేచి కూచోవటమూ చూసి శాండిల్యుడు పరమానంద భరితుడయ్యాడు. అతడికి తన ప్రాణాలేపోయి తిరిగి వచ్చినంత సంతోషం కలిగింది.

"శాండిల్యా! శాండిల్యా!" అని వసంత సేన పిలిచింది.

"ఇదుగో, ఇక్కడే ఉన్నా!" అంటూ శాండిల్యుడు అమెకు మరింత దగ్గరిగా జరిగాడు.

"కాళ్ళూ చేతులూ కడుక్కురా. అంత దాకా నన్ను అంటటానికి పిల్లేదు," అన్నది వసంతసేన.

"అబ్బో. ఈమె ఎంత పవిత్రురాలి!" అనుకున్నాడు శాండిల్యుడు, ఆ మాట్లాడేది స్వాములవారేనని తెలియక.

"శాండిల్యా, అధ్యయనం చెయ్యి," అని వసంతసేన అతణ్ణి అజ్ఞాపించింది.

"ఈమెకు కూడా గురువుగారి పిచ్చే పట్టందా?" అనుకున్నాడు శాండిల్యుడు.

"వెంగు విడిచిపెట్టు, నల్లమొహమూ నువ్వునూ!" అని వసంతసేన గదమాయించే సరికి రామిలకుడు నివ్వెరపోయి, "ఏమిటిది?" అని పరభృతికను అడిగాడు.

వసంతసేన పాము కరిచి వడిపోయిందనీ, మళ్ళీ లెచినప్పటి నుంచి ఈ తీరున పిచ్చి మాటలు మాట్లాడుతున్నదనీ పరభృతిక అతనికి చెప్పింది.

ఇంతలో వైద్యుడు "ఏదీ ఆ మనిషి?" అంటూ, వచ్చాడు. పరభృతిక వసంతసేనను చూపింది. నిజానికి వైద్యుడు గట్టివాడే; వసంతసేనను చూస్తూనే ఆమె పామును చూసి భయపడిందనీ, కాటె

కూడా తిన్నదనీ తెలుసుకుని, తన సరంబామా అంతా వరిచి పాముమంత్రాలు చదవసాగాడు.

"ఓరి పిచ్చి వైద్యుడా, చాలు చాలు!" అన్నది వసంతసేన.

వైద్యుడు ఆశ్చర్యపడి తనకన్న గట్టి వైద్యుణ్ణి తీసుకురావటానికి వెళ్ళాడు.

ఈలోపుగా, వసంతసేన ప్రాణాలను పట్టుకుపోయిన యమకింకరుడు యమధర్మ రాజుచేత నానా తిట్లూ తిన్నాడు. వాడు లేవలిస్సంది ఈ వసంతసేన ప్రాణాలు కాపుట, ఇంకో వసంతసేనవిట. "ఈమె

ప్రాణాలు ఈమె శరీరంలో ప్రవేశపెట్టి రెండో వసంతసేనని వెంటనే పట్టుకురా!" అని యముడు కింకరుణ్ణి ఆజ్ఞాపించాడు.

అలన్యమైపోతే వసంతసేనకు దహన క్రియలుకూడా అయిపోతాయేమోనని హడలిపోతూ యమకింకరుడు వసంతసేన ప్రాణాలతో వచ్చి చేరాడు. కాని వసంతసేన కళేబరంలో అదివరకే ప్రాణాలు చేరి ఉండటం చూసి వాడు నిర్భాంత పోయాడు.

వసంతసేన శరీరంలో ఉన్న జీవుడు మహాజ్ఞాని అని యమకింకరుడు తెలుసుకున్నాడు. ఇప్పడేమిటి కర్తవ్యం, తన వద్ద ఉన్న వేళ్ళ ప్రాణాలు ఏదో ఒక బొందెలో

చేర్చి తాను రెండో వసంతసేన ప్రాణాలు తీసుకుని యమధర్మరాజు పద్ధతు సత్వరం వెళ్ళిపోయి.

విమి చెయ్యటానికి పాలుబోక యమ కింకరుడు వసంతసేన ప్రాణాలను స్వాముల వారి శరీరంలో చేర్చి తన పని చూపుకోబోయాడు. స్వాములవారు లేచి కూచుని, "పరభృతికా! ఓ, పరభృతికా!" అని విలప సాగాడు. నిజానికి ఆ విలుపు వసంతసేనదే.

"అమ్మయ్య, స్వాములవారు బతికాడు!" అనుకున్నాడు శాండిల్యుడు.

"రామిలకుడెడీ?" అని స్వాములవారి శరీరంలో ఈన్న వేశ్య అడిగింది. "విమి,

స్వామి?" అంటూ రామిలకుడు ఆయన దగ్గరికి వచ్చాడు.

"నన్ను పట్టుకో, రామిలకా! దగ్గరికిరా!" అని స్వాములవారు ప్రేమగా విలపటం అతన్ని అశ్చర్య చకితుణ్ణి చేసింది. అసలు స్వాములవారి ప్రవర్తన యావత్తూ వసంత సేనను జ్ఞాపకం చేస్తున్నది. ఆయన రామి లకుణ్ణి, "ఇవాళ ఇంత అలస్యం చేశావేం?" అని అడిగాడు. దూరంగా నిలబడివున్న వసంతసేన తల్లిని చూసి, "అమ్మా, నేనిక్కడున్నానే! రావే!" అన్నాడు.

అవతల వసంతసేన అచ్చు స్వాముల వారల్లే ప్రవర్తిస్తున్నది. ఎనిమిది మందు

కుప్పెలు తెచ్చిన కొత్త వైద్యుణ్ణి ఆమె అదర గొట్టింది. "కరిచిన పాము ఏ జాతిదో చెప్పు! నీకు శాస్త్రం తెలుసా?" అని అతణ్ణి దబాయించింది. అతను తనకు తెలిసినదేదో చెబితే ఆందులో తప్పులు పట్టింది. ఏమి వేగాలు ఎన్ని ఉన్నాయో చెప్పమన్నది.

"ఇది మనపల్ల కుదిలే వ్యాధికాదు," అన్నాడు కొత్తవైద్యుడు.

యమకింకరుడు మళ్ళీ వచ్చాడు. అతడి పని ఇంకా ముగియలేదు. వనంతసేన ప్రాణాలు ఇంకా వనంతసేన శరీరంలోకి చేరలేదు. అలా చేర్చే పూచీ యమ కింకరుడిది.

వాడు వనంతసేనకు నమస్కారం చెసి, "స్వామీ, తమరు ఈ వేళ్ళ శరీరాన్ని వదిలి పెట్టాలి," అని ప్రార్థించాడు.

"సరే," అన్నాడు వేళ్ళలో ఉన్న స్వాములవారు. ఆయన తన ప్రాణాలను యోగశక్తిచేత పైకి తీసుకోగానే యమ

కింకరుడు స్వాములవారి శరీరంలోని వనంత సేన ప్రాణాలను ఆమె శరీరంలోకి చేర్చాడు. స్వాములవారి ప్రాణాలు తిరిగి ఆయన శరీరం చేరుకున్నాయి. యమకింకరుడు వెళ్ళిపోయాడు.

ఇంతసేపటికి వనంతసేన వనంతసేన లాగా ప్రవర్తించసాగింది. ఆమె తన తల్లిని, రామిలకుణ్ణి, దాసీలనూ మామూలుగా పలకరించి, మాట్లాడింది. "అమ్మయ్య!" అనుకున్నారు చాళ్ళంతా.

స్వాములవారుకూడా వేళ్ళలాగా మాట్లాడటం మానేసి స్వాములవారిలాగా మాట్లాడటం సాగించేసరికి కాండిల్యుడు తృప్తిపడి, "స్వామీ, ఏమిటి ప్రహసనం? ఎందుకిలా జరిగింది?" అని అడిగాడు.

"సూర్యాస్తమయం అవుతున్నది. అంతా తాపిగా చెబుతాను. మనం పొదాంపద!" అంటూ స్వాములవారు శిష్యుడితోసహా అక్కడినుంచి కదిలాడు.

రాజైన రైతు

పూర్వం ప్రితయాదేశంలో గోర్తియన్ అనే రైతు యువకుడు ఉండేవాడు. అతను ఒకనాడు తన ఎద్దబండి కట్టుకుని నగరానికి బయలుదేరాడు.

బండి కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి ఎక్కడి నుంచో ఒక గరుడపక్షి వచ్చి, ఎద్దులకు మధ్యగా పోలుమీద కూచున్నది. ఇది శుభశకునమని గ్రీకుల నమ్మకం. తనకు కలగటోయే మంచియోగం ఏమిటా అని గోర్తియన్ ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఈ సమయంలో పెర్మినిస్ నగరంలో రాజు అకస్మికంగా మరణించాడు. రాజ్యం అరాచకమయింది. ఆ సమయంలో ఒక భక్తురాలికి గణంపూని, రచ్చపట్టులో కూడిన ప్రబలతో ఇలా చెప్పింది:

"మీరేమీ నిరాశపడకండి. మీ రాజు ఎద్దబండి ఎక్కి ఇటే వస్తున్నాడు. బండిలో అతని సరసన మీకాటోయే రాణికూడా ఉంటుంది."

కూర్చుని వున్నది. బండి పోలుమీద ఒక గరుడపక్షి కూచుని ఉన్నది!"

ఈ వివరాలన్నీ తెలియగానే ప్రజలు సంతోషించి తమ కొత్త రాజు కోసం ఎదురు చూడసాగారు.

అయితే, భక్తురాలు చెప్పిన ఈ మాటలు విన్నవారిలో ఒక యువతి గబగబా నగరం వెళ్ళిపోతూ పరిగెత్తింది.

కొంతదూరం వెళ్ళాక ఆమెకు ఒక ఎద్దబండి ఎదురయింది. దాని పోలుమీద గరుడపక్షి కూచుని ఉన్నది. బండిలో ఒక యువకుడున్నాడు—కాని అతని పక్కన ఎవరూలేరు.

నగరం నుంచి వచ్చిన యువతి బండికి ఎదురు వెళ్ళి, గోర్తియన్ తో, "అగు, అగు! నీన్నీకూడా ఎక్కని!" అన్నది.

గోర్తియన్ బండి అప అమెను ఎక్కించుకుని తన సరసన కూచోనిచ్చాడు.

"చూడు, నన్ను పెళ్లాడతానని ప్రమాణం చేశావంటే నీకు ఈ సాయంకాలంలోగా మహా గొప్పయోగం కలిగిస్తాను," అన్నది ఆ యువతి.

తనకేదో యోగం వట్టబోతున్నదని గోర్డియన్ గరుడపక్షిని చూసినప్పుడే అనుకున్నాడు. అందుచేత ఆతను ఆమె మాటలకు అశ్చర్యపడక, ఆమెను ఎగాదిగా చూసి, "నీ అందానికి తగిన వివేకంకూడా ఉంటే నిన్ను పెళ్లాడటానికి నా కేమీ అభ్యంతరం లేదు!" అన్నాడు.

"నా వివేకం గురించి నీ కేమీ సందేహం వద్దు," అంటూ ఆమె భక్తురాలు గణంపూని చెప్పిన మాటలు గోర్డియన్ తో చెప్పి, "నేని బండిలో ఎక్కకపోతే నీవు రాజువు కాలేవు!" అన్నది.

గోర్డియన్ అవునన్నట్టు తల వూపాడు. ఇంకా యాము పాద్మండగానే బండి సగరం ప్రవేశించింది. ఎడ్లబండి, బండి

పోలుమీద గరుడపక్షి, బండిలో పక్క పక్కనే కూచుని యువతి యువకులూ కనిపించగానే ప్రజలు ఉత్సాహంతో "రాజు! రాజు!" అంటూ పెద్దగా జయ జయధ్వనాలు చేశారు.

ఈవిధంగా గోర్డియన్ పెర్మియన్ సగరానికి రాజు అయ్యాడు. తనకి అప్పట్లం కలిగించిన బండి పోలుకూ కాడికి కలిపి ఒక చిత్రమైన ముడివేసి ఆ రెంటినీ ఈశ్వరుడికి అంకితం చేసి దేవాలయంలో ఉంచి, "ఈ ముడి విప్పినవాడు ప్రపంచానికంతకూ సార్వభౌముడవుతాడు," అని చెప్పాడు.

గోర్డియన్ వేసిన ఆ వింత ముడిని విప్పేందుకు చాలామంది ప్రయత్నించారు. కాని సాధ్యం కాలేదు.

ప్రపంచాన్ని జయించటానికి కంకణం కట్టుకున్న ఆలెగ్జాండరుకూడా ఆ ముడిని విప్పటానికి ప్రయత్నించి, విఫలమై, విసిగి, చివరకు తన కత్తితో దాన్ని ఛేదించాడట.

ఆ శ కు అంతులేదు

ఒక షాన్స్ ఇద్దరు బాల్యస్నేహితులుండేవారు. వాళ్ళల్లో ఒకడు తన ఇరవైయ్యో ఏట హిమాలయాలకు వెళ్ళి, అక్కడ నిద్దుల్ని, యోగుల్ని సేవించి, వాళ్ళవల్ల కొన్ని అపూర్వ శక్తులు సంపాదించి, వదేళ్ళ తరవాత తిరిగి తన స్వగ్రామం వచ్చాడు. గ్రామస్థులు అతణ్ణి ఎంతగానో గౌరవించి, ఊరిబయట వున్న ఒక మామిడి కొలలో అతడికి ఒక చక్కని ఇల్లు కట్టి పెట్టారు. క్రమంగా అతడికివున్న యోగశక్తులను గురించి చుట్టుపక్కల గ్రామాల వాళ్ళు కూడా తెలుసుకున్నారు. వాళ్ళు తమకేమైనా శారీరకబాధల్లాంటివి కలిగినప్పుడు, ఈ యోగి దగ్గరకు వచ్చి, తమ బాధల నుంచి విముక్తులౌతూండేవారు. ఎక్కడో దూరప్రాంతాన గూలీ నారి చేసుకు బతుకుతున్న యోగి బాల్యస్నేహితుడికి, ఈ సంగతులన్నీ కొన్నాళ్ళ తరవాత తెలిసినై. వాడు సదాసరి తన గ్రామం వచ్చి, బాల్యమిత్రుడైన యోగిని కలుసుకున్నాడు.

"నీకెలాంటి నవాయం కావాలి?" అని అడిగాడు యోగి తన బాల్యస్నేహితుణ్ణి.

"నేను చాలా వీధవాణ్ణి, ఏదో కాస్త డబ్బిచ్చానంటే, బతికిపోతాను," అన్నాడు స్నేహితుడు. యోగి అక్కడున్న ఒక ఇటుకరాయి కేసి తన చిత్రికెనవేలు చూపుతూ, "అ బంగారం ఎత్తుకుపో," అన్నాడు.

"ఉహూ, అది చాలదు," అన్నాడు స్నేహితుడు.

యోగి అక్కడున్న మరో పెద్ద రాతిగుండుకేసి, చిత్రికెనవేలు చూపుతూ, "అదీ బంగారమే, ఎత్తుకుపో," అన్నాడు.

"ఉహూ, అదీ చాలదు," అన్నాడు స్నేహితుడు.

"అయితే, ఇంకేం కావాలి?" అన్నాడు యోగి.

"నీ చిత్రికెనవేలు కావాలి!" అన్నాడు స్నేహితుడు.

బాలకౌండే

SANKAR

బునివిశ్వకృష్ణంగుడు వచ్చి దశరథుడి వద్ద ఆతిథిగా ఉంటున్నాడు. శౌద్ధిరోజులు గడిచాయి. సనంతడుతువు ప్రవేశించింది. దశరథుడు ఋశ్యకృష్ణంగుడితో, "ఇక మీరు యాగం అరంభించి సడిపించండి," అన్నాడు. ఋశ్యకృష్ణంగుడు సరే నన్నాడు.

అశ్వమేధయాగం కోసం పెద్ద యెత్తున ప్రయత్నాలు సాగించారు. యజ్ఞాలు చేసే వారూ, వెదాలు చదివేటందుకు సుయజ్ఞుడూ, వామ దేవుడూ, బాబాలి, కాశ్యపుడు మొదలైన మునులూ, బ్రాహ్మణ శ్రేష్టులూ పిలిపించబడ్డారు. ఏమేమి పస్తువులు సమకూర్చాలో పసిష్టుడు మొదలైనవారు చెప్పారు. సమర్థుడైన వాణ్ణి గుర్రం వెంట పంపారు. సరయూనది ఉత్తరపుగట్టున

యజ్ఞశాల నిర్మించారు. యజ్ఞకార్యాలలో పాల్గొనడానికి వశ్రంగులనూ, జేలుదారీలనూ, చిత్రకారులనూ, నాట్యకాస్త్రంలో ప్రవీణులనూ నియోగించారు. యాగానికి వచ్చే రాజులకు మేడలు కట్టారు. బ్రాహ్మణులకు కుటిరాలూ, భోజనాలకు విశాలమైన పందిళ్లూ తయారుచేశారు. సమస్త మైన రాజులకూ, చతుర్వర్ణాల వారికి ఆహ్వానాలు వెళ్లాయి. మిథిల రాజైన జనకుడికి, కాశీరాజుకూ, దశరథుడి మామగారైన కేకయమహారాజుకూ, రోమపాదుడికి ప్రత్యేక ఆహ్వానాలు వెళ్లాయి. అనేకమంది రాజులను సుమంత్రుడు స్వయంగా వెళ్లి ఆహ్వానించాడు. రావలసిన వారంతా వచ్చి బలిలో విడిదిచేశారు.

మంచిరోజు, మంచి ముహూర్తమూ చూసుకుని దశరథుడు యజ్ఞశాలకు బయలు వెరిపచ్చాడు. యజ్ఞకర్మ అరంభమయింది. మొవటి హవిర్పాగం ఇంద్రుడికి అర్పించి హోమం సాగించారు. యజ్ఞశాల అతిథులతో కళకళలాడింది. భోజనం రాసులుగా పోశారు. పర్ణవిచక్షణ లేకుండా అందరికీ తృప్తిగా భోజనాలు పెట్టింది వస్త్రదానం చేస్తూవచ్చారు.

అశ్వమేధం మూడురోజుల యాగం. అది శాస్త్రోక్తంగా ముగియగానే దశరథుడు తన చేత యజ్ఞం చేయించిన ఋత్విజులకు భూమి యావత్తూ దానం చేశాడు. వారు

రాజుతో, "మహారాజా, భూమిని పొలిండుటం మావల్ల అయే వనికాదు. అందుచేత మాకు భూమి బదులు మణులో, బంగారమో, గోవులో, మరొకటో, ఏది సిద్ధంగా ఉంటే అది ఇప్పించు," అన్నారు. దశరథుడు వారికి వదిలక్షల గోవులూ, సూరుకోట్ల బంగారమూ, నాలుగువందల కోట్ల వెండి దానం చేశాడు.

తమకు ముట్టిన ధనమంతా బ్రాహ్మణులు ఋశ్యశృంగుడికి, వసిష్ఠుడికి సమర్పించారు. వసిష్ఠుడు మొదలైనవాళ్ళు దాన్ని వంతుల ప్రకారం పంచుకున్నారు.

గంతలో ఒక దరిద్ర బ్రాహ్మణుడు పచ్చి దశరథుడి ముందు చెయ్యి చాచాడు. దశరథుడు వెంటనే తన చేతి కడియం తీసి అబ్రాహ్మడికిచ్చేశాడు. బ్రాహ్మణులందరూ దశరథుణ్ణి దీవించారు.

అశ్వమేధం పూర్తికాగానే ఋశ్యశృంగుడు దశరథుడి చేత పుత్రకామేష్టి చెయ్యించాడు. అయిన అగ్నిలో నేలై హవిస్సులు పుచ్చుకోవడానికి సమస్త దేవతలూ అక్కడికి వచ్చి తమ ఉచిత స్థానాలలో కూచున్నారు. అప్పుడు దేవతలు బ్రహ్మతో రావణాసురుడు తమను పెడుతున్న కష్టాలు వివరించి చెప్పకున్నారు.

దానికి బ్రహ్మ, "దుర్మార్గుడైన రావణుడు దేవీ దాశువ గంధర్వ యక్ష రాక్షసులచేత చావు లేకుండా వరం అడిగాడు గాని మనుషుల మీది తేలికభావంకొద్దీ వారి పల్ల చావులేకుండా వరం కోరలేదు. ఇటుగో మహావిష్ణువు, దశరథుడి భార్యలలో ఒకరికి కొడుకుగా పుట్టి నరరూపంతో రావణాసురుణ్ణి సంహరిస్తాడు," అని దేవతలతో అన్నాడు. దేవతలు వరమా సందం చెందారు.

పట్టుకుని ఉన్నది. కలశం మేలిమి బంగారుతో చేసినది, దానిపై మూతవెండిది. ఆ భూతం దశరథుడితో, "ఓ రాజా, దేవతలు ఈ కలశంలో రాము చందిన పాయసాన్ని నింపి ఇచ్చారు. ప్రజావధి అజ్ఞాపై నేను దీన్ని తెచ్చాను. ఈ పాయసాన్ని నీ భార్యల కిచ్చినట్లయితే దారికి గర్భోత్పత్తి అయి, కొడుకులు కలుగుతారు," అన్నది.

దశరథుడు వరమాసందంతో ఆ కలశాన్ని అందుకుని, భూతానికి ప్రదక్షిణ నమస్కారాలు చేశాడు. వెంటనే భూతం అంత ర్ధానమై పోయింది.

గాతలో హోమగుండం నుంచి కళ్ళు జిగేలుమనే ఒక మహాభూతం పైకి వచ్చింది. ఆ భూతం తన చేతులలో ఒక కలశాన్ని

దశరథుడు ఆ కలశంలో ఉండే పాయసంలో సగం కొనల్య కిచ్చాడు. మిగిలిన దానిలో సగం సుమిత్ర కిచ్చాడు. సుమిత్ర కివ్వగా మిగిలిన దానిలో సగం కైకేయి కిచ్చి, ముగ్గురూ తీసుకోగా మిగిలిన పాయసాన్ని మరొకసారి సుమిత్రకే ఇచ్చాడు. త్వరలోనే కొనల్య, సుమిత్ర, కైకేయి గర్భవతులయ్యారు.

ఒక పంక మహావిష్ణువు మానవుడుగా అవతరించటానికి ప్రయత్నాలు సాగు తూంటే, ఇంకొక పంక బ్రహ్మ అజ్ఞు చొప్పున దేవతలు కామరూపులైన వానరులను సృష్టించారు.

దేవేంద్రుడికి వాలి, సూర్యుడికి సుగ్రీ పుత్రులు, బృహస్పతికి తారుడూ, కుబేరుడికి గంధమాదనుడూ, వెశ్వకర్మకు పలుడూ, అగ్నికి నీలుడూ, అశ్వినీ దేవతలకు మైంద ద్వివిడులూ, వరుణుడికి సుషేణుడూ, వర్ణస్థుడికి శరభుడూ, వాయుదేవుడికి హనుమంతుడూ పుట్టారు. వీరందరూ మహా బలులైన వానరశ్రేష్టులు. ఇతర దేవతలకు వెలసంఖ్యలో వానరమూక పుట్టింది. వానరు లతోబాటే ఎలుగు బంట్రూ, కొండముచ్చులూ కూడా రావణ పథ కొసం పుట్టారు. ఈ వానరులు ఋష్యమూకం అనే పర్వతం దగ్గర స్థిరపడి, వాలి సుగ్రీవులను రాజులుగా పెట్టుకుని, నీలుడూ, నీలుడూ, హను మంతుడూ మొదలైన వారిని మంత్రులుగా పెట్టుకుని జీవించసాగారు.

పుత్రకామేష్టి ముగిసిన పన్నెండవనెలలో చైత్రశుద్ధ నవమివారు పునర్వసు నక్షత్రాన కొనల్య రాముణ్ణి ప్రసవించింది. పుష్కమి నక్షత్రంలో కైకేయికి భరతుడు పుట్టాడు. అశ్లేషా నక్షత్రంలో మిట్టమధ్యాస్తమివేళ సుమిత్రకు లక్ష్మణ శత్రుఘ్నులు కలిగారు.

అయోధ్యానగరంలో పౌరులు ఉత్స వాలు చేసుకున్నారు. పిడులు జనంతోనూ, నాట్యం చేసేవాళ్లతోనూ, గాయకులతోనూ

కిటికిట లాడిపోయాయి, దశరథుడు అంతు
లేని గోదానాలూ, అమ్మప్రదానాలూ
చేయించాడు.

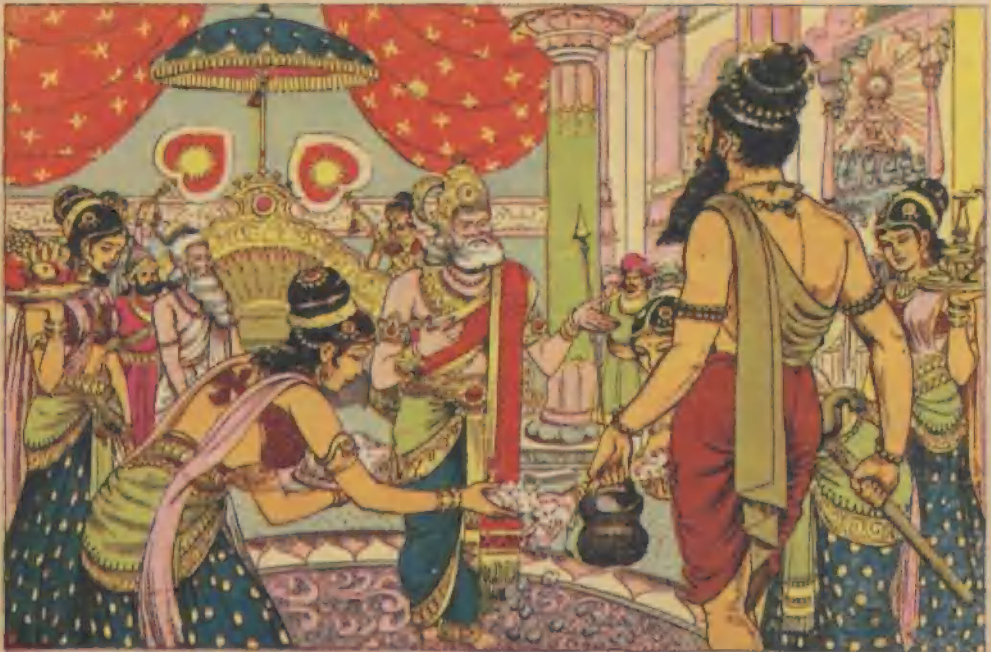
నలుగురు పెల్లలూ క్రమంగా ఎదిగి పెద్ద
వారవుతున్నారు. ఒక తల్లి బిడ్డలు కాక
పోయినా రామ లక్ష్మణులు ఎప్పుడూ కలిసి
ఉండేవారు. ఒకేసారి భోజనం చేసి ఒకే
చోట నిద్రపోయేవారు. అదేవిధంగా భరత
శత్రుఘ్నులు ఎప్పుడూ జంటగా తిరిగేవారు.
వారు నలుగురూ వేదశాస్త్రాలు అధ్యయనం
చేసి, విలువిద్యలో ఆరితేరి, తండ్రికి ఎప్పుడూ
శుశ్రూషలు చేస్తూ యౌవనవంతులయ్యారు.
దశరథుడు వారి వివాహాలను గురించి

మంత్రులతోనూ, పురోహితులతోనూ ఆలో
చనలు ప్రారంభించాడు.

రాజు మంత్రులూ ఈ ఆలోచనలో
ఉన్న సమయంలో ద్వారపాలకులు వచ్చి,
తొట్టువడుతూ, "మహారాజా, కుశిక పంకం
వాడు, గాధి రాజుకుమారుడు, విశ్వామిత్ర
మహాముని తమ దర్శనంకోరి వచ్చి ద్వారం
పద్ద ఉన్నారు," అని చెప్పారు.

వెంటనే దశరథుడు పురోహితుణ్ణి వెంట
బెట్టుకుని, విశ్వామిత్రుడికి ఎదురు వెళ్ళి
ఆర్త్యపాద్యాలతో పూజించాడు.

విశ్వామిత్రుడు, "రాజా, నీ పూ, నీ
ప్రజలూ క్షేమంగా ఉంటున్నారా? శత్రు

భయమేమీలేదుగదా!" అని కుశలప్రశ్నలు చెసి, పనిపాది మునులను వలకరించి రాజు భవనం ప్రవేశించి ఉచితాననంమీద కూర్చున్నాడు.

"మహామూని, మీరాక నా కెంతో ఆనందాన్ని కలిగించింది. నా పట్ల మీకు కావలసిన చేయి?" అని దశరథుడు విశ్వామిత్రుడితో అన్నాడు.

విశ్వామిత్రుడు ఈ మాటకు సంతోషించి, "రాజా, నేను పచ్చిన పని నెరవేర్చి సత్య సంధుణ్ణి అనిపించుకో. నేనొక యాగం తల పెట్టి ఆరంభించేసరికి ఇద్దరు రాక్షసులు, బల పరాక్రమవంతులు, నా యజ్ఞవేదికపై

రక్తమాంసాలు కుమ్మరించి అవచిత్రం చెసి, నా ప్రతనంకల్పం పాడుచేశారు. అగ్రహించి వారికి కావమిద్దామంటే నా ప్రతనంకల్పం భంగమవుతుంది. అందుకని బయలుదేరి ఇక్కడికి వచ్చాను. నా వెంట నీ పెద్ద కొడుకైన రాముణ్ణి వంపించు. నా యజ్ఞాన్ని మారిత సుబాహులనే ఆ రాక్షసులు భగ్నం చెయ్యకుండా ఈ కుర్రవాడు రక్షిస్తాడు. రాముడు ఆ రాక్షసులను మలుపుగా చంప గలడు. ఆ నంగడి పని పూర్తయినకూడా ఎరుగును," అన్నాడు.

ఈ మాటలు వినిగానే దశరథుడి గుండె బద్దలయినట్లయింది, భయమూ దుఃఖమూ ముంచుకొచ్చాయి. ఆయన సెంటానసెంమిది నుంచి లేచి గడగడా పలుకుతూ, "మహా మునీ, రాముడు పనివాడు. వాడి కింకా పదహారేళ్లయినా నిండలేదు. వాడికి ఏలూ విద్యకూడా సరిగా రాదు. వాడు రాక్షసులతో ఎక్కడ యుద్ధం చేస్తాడు. నా దగ్గర ఒక అగ్రహణిసేన ఉన్నది. నేనే పచ్చి ఆ రాక్షసులను చంపేస్తాను. ఇంతకూ ఆ రాక్షసులెవరు? ఎంత ఒడ్డుపాడుగూ ఉంటాయో? ఎవరి కొడుకులు?" అన్నాడు.

దానికి విశ్వామిత్రుడిలా చెప్పాడు: "రావణుడనే రాక్షసరాజును నీ వెరుగుదువు

కదా! అతడు బ్రహ్మను మెప్పించి గొప్ప శక్తులు పొందాడు. ఇంతకూ ఆ రావణుడు విగ్రహనుడి కొడుకు, కుబేరుడికి సాక్షాత్తు తమ్ముడు. అతను స్వయంగా యజ్ఞభంగం చెయ్యలేనప్పుడు ఈ బలికాలులైన మారీచ ముఖాలను వంపుతూ ఉంటాడు."

"ఓయమ్మా! రావణుడే? అతడిముందు నేనే నిలవలేనుగదా, వనివాడు రాముడెలా నిలుస్తాడు? ఆ మహాశక్తి మంతుడి పైకి రాముణ్ణి పంపించటం ఎంత మాత్రమూ పొసగదు," అన్నాడు దశరథుడు.

కోపంతో విశ్వామిత్రుడి కళ్ళు ఎర్ర బిడ్డాయి. "మహారాజా, అడిసమాట తప్పి వాడివనే అపకీర్తి మోస్తూ నులంగా ఉండు!" అంటూ ఆయన దివాలన లేచాడు.

అప్పుడు పసిష్ఠుడు దశరథుణ్ణి మంద లిస్తూ, "రాజా, నీవు చేయరాని పని చేస్తున్నావు. అడిసమాట తప్ప ఇశ్వాకు పంకానికి కళంకం తెస్తున్నావు. విశ్వామిత్రు

డంటే విపరీతుకున్నావు? ఆయనకు తెలియని అస్త్రం లేదు, కొత్త అస్త్రాలుకూడా సృష్టించగలవాడు. ఆయన ఆ రాక్షసులను చంపలేక ఇంత దూరం వచ్చాడనుకున్నావా? నీ కొడుకులకు మేలు చేసేటందుకు వచ్చాడు. రాముణ్ణి నిశ్చింతగా ఆయన వెంట పంపు. ఆయనవెంట ఉండగా అతనికి ఏ ప్రమాదమూ రాదు," అని బోధించాడు.

ఈ మాటలతో ధైర్యం తెచ్చుకున్నవాడై దశరథుడు రామ లక్ష్మణులను పిలిపించి, వారిని విశ్వామిత్రుడికి అప్పగించాడు. విశ్వా మిత్రుడు ముందు నడుస్తుంటే చక్కగా అలంకరించబడిన రామ లక్ష్మణులు ఒకరి వెనక ఒకరుగా ఆయనను అనుసరించాడు. వారిద్దరి వస్త్రా విశేషమైనాయి. వారి చేతులకు ఉడుము తోలుతో చేసిన తోడుగులున్నాయి. వేళ్లకు కూడా తోడుగులున్నాయి. వారు చేతులలో కత్తులు వట్టుకుని విశ్వామిత్రుడి వెనకగా నడవసాగారు.

ఖజురాహో

ఈనాడు ఖజురాహో మధ్యప్రదేశంలోని ఒక మారుమూల గ్రామం. కాని మధ్యయుగం నాడిది భారతదేశంలోని ప్రముఖ నగరాలలో ఒకటి. భారతీయ శిల్పకళలో ఖజురాహో శిల్పాలకు ఒక విశిష్టస్థానం ఉన్నది. ఎందుకంటే ఇక్కడి శిల్పవిధానం మనదేశంలోని మరే ప్రాంతంలోనూ కానరాదు.

ఒకప్పుడు ఇక్కడ 85 దేవాలయాలు ఉండేవట. ఇప్పుడు 30 మాత్రమే ఉన్నాయి. దాదాపు ఇవన్నీ క్రీ.శ. 950—1050 మధ్యకాలంలో నిర్మించినవి. ఈ ఆలయాలు లన్నిటినినీ ఒకే

అందమైన జిలుగు చెక్కడపు పని కనిపిస్తుంది. ఇటువంటి శిల్పం మరెక్కడా కానరాదు.

ఈ ఆలయాలు లన్నిటిలోకి పెద్దదీ, అత్యంత నైపుణ్యంతో నిర్మించినదీ కంటరియా మహా దేవాలయం. ఈ ఆలయంలో ఉన్న 800 శిల్ప ప్రతిమలలో ప్రతి ఒకటి ఒక మహా శిల్పమే. దీనివలెనే చతుర్భుజాలయమూ, పార్శ్వనాథాలయమూ మొదలైన మరికొన్ని ఆలయాలుకూడా మనోహరమైన నిర్మాణంకలిగి, అంతులేని అందమైన శిల్పాలతోనూ, ప్రతిమలతోనూ, మలిచిన స్తంభాలతోనూ అలరారుతున్నాయి.

ప్రశ్నోత్తరాలు

CHITRA

1. యునుకుట్ట కృష్ణారావు, దువ్వ

బేతాళ కథలు ఎప్పటినుంచి ప్రచురిస్తున్నారు? ఆ కథలు ఏ పుస్తకము నుండి తీసుకొనబడినవి?

1955 సెప్టెంబరు నుంచి బేతాళ కథలు ప్రచురిస్తున్నాము. వాటిలో కొన్ని వాస్తవంగా బేతాళ కథలే, మిగిలినవి కథా సరిత్యాగరం నుంచి, ఇతర పుస్తకాల నుంచి తీసుకుంటున్నాము.

2. వ్రవ్వల రాజబాపయ్య నౌదరి, నాగాయిలంక

ఫాటో సమూహాలకు మా యిష్టమువచ్చినన్ని వాక్యాల సెట్టులు వ్రాసి పంపవచ్చునా?

ఎన్ని సెట్టులైనా పంపవచ్చు. ఏమీ అక్షిపణ లేదు.

3. ఎ. గిరిజ, మద్రాసు

మామయ్యా, ఏప్రిల్ నెల. నంచికలో ఫాటో వ్యాఖ్యల పోటీ తేసందున కొంత లోపం కనిపిస్తున్నది. కారణం ఏమిటి?

ఫాటో వ్యాఖ్యలపోటీ ఉన్నది. కాని వ్యాఖ్యలబేటాటు అట్ట లోపం పెద్ద ఫాటోలు వెయ్యలేదు. కాగితం ఖర్చు తగ్గించాలనే ఈ విధంగా చేశాం.

4. కె. నర్సింగ్ రావు, హైదరాబాద్

"సితావనవాసం" [మార్చి 61]లో "ఆ శంఖాకుండ్ల వెతుక్కుంటూ రాముడు విమానంలో బయలుదేరాడు" అని ఉన్నది. పూర్వకాలము విమానాలు ఉండేవా, అన్నయ్యా?

అసలు రాముడనేవాడు ఉండేవాడని మనకు రామాయణం చదివితేనేగల తెలిసింది. ఆ రామాయణంలోనే, పుష్పకమనే విమానంకూడా ఉండినట్లు వాల్మీకి రాశాడు. అంతకంటే మనకేమీ తెలియదు.

5. ఏ. నాగేంద్రరావు, నూజివిడు

మామా! ఎట్టి కథలు వంపిన నీవు వేసుకొందువు?

అబ్బడా! నీవేటి పాఠకులు చదివి హెచ్చుగా అనందించు కథలు వంపిన వేసు కొందును.

6. సాగి సత్యవతి, వేల్పురు

కొన్ని మాసముల నుండి ముఖచిత్రమును గురించి తెలుపుటలేదు. కారణమేమిటి?

నాటిక కథల పుట్టాలనే ఇటీవల ముఖచిత్రాలుగా వేస్తూవస్తున్నాము. ఇకనుంచి రామాయణ కథ నుంచి ముఖచిత్రాలు ప్రచురిస్తాము.

7. సూర్యభాస్కర్, విప్రుర

"కొయ్యగుర్రం" [ఏప్రిల్ 61] లో కొయ్యగుర్రం మీద ముందు రాజ కుమారుడు, వెనుక రాజకుమార్తె కూర్చున్నట్లు వ్రాసి, చిత్రములో ముందు రాజకుమార్తె, వెనుక రాజకుమారుడు కూర్చున్నట్లు చిత్రించినారు—

అవును, పొరపాటే.

8. కట్టాబంటి జయరామిరెడ్డి, ఏటియావలి తాండ్రపాడు

అన్నయ్యా! "స్వర్గ సరకాలు" [ఏప్రిల్ 61] లో వ్రాసినట్లు స్వర్గం నుంచి అధఃపాతాళానికి రైళ్ళుంటాయా?

ఉండవు. అవంతా కల్పన. కల్పనేకదా కథకు ప్రాణం!

9. సు. హెచ్. ఏ. గుబ్బారెడ్డి, సోదిలెకొండపల్లి

చిత్రకారుడైన వడ్డాది పాపయ్యగారి అడ్రసు ఏమిటండీ?

శ్రీ వడ్డాది పాపయ్య, ప్రసాద్ ప్రాసెస్, వడవళని, మద్రాసు - 26.

10. ఏ. సాంబశివరావు, విశాఖపట్నం

"చిత్రకారుల యుక్తి" [ఏప్రిల్ 61] లో "అచ్చు గుద్దినట్టు" అని రాశారు. ఆ కాలంలో అచ్చులు లేవుగదా!

"అచ్చు గుద్దటం" అంటే వృత్తాలేనా? మట్టిబొమ్మలు చేసేవాళ్ళు ఒకేరకం బొమ్మలు హెచ్చు నంబర్లో చేసేటప్పుడు "అచ్చులు" ఉపయోగించరా?

ఒకనాడు ఇద్దరు సాధువులు కలిసి ప్రయాణం చెయ్యటం తటస్థించింది. వారిలో ఒకడు సర్వమూ త్యజించినవాడు. అన్నిటినీ విడిచి పుచ్చినప్పుడే బస్మ తరిస్తుందని ఆయన నమ్మకం. ఆయన వద్ద చిల్లి గవ్వలేదు.

రెండవ సాధువుకు ఆ నమ్మకం లేదు. మనిషి ప్రపంచంలో ఉన్నంతకాలమూ డబ్బు లేకుండా బరగదని ఆయన నమ్మకం. అందుచేత ఆయన వద్ద ఎప్పుడూ కొంత డబ్బు ఉండేది.

ఇద్దరూ సాయంకాలం దాకా సడిచి పికటిపడే వేళకు ఒక నది వద్దకు వచ్చారు.

"ఈ రాత్రికి నది ఒడ్డునే గడిచి, రేపు నది దాటే మార్గం చూతాం," అన్నాడు డబ్బులేని సాధువు.

"ఇక్కడ ఒక గ్రామం లేదు. నిర్జన ప్రదేశం. ఏ పాములో, క్రూరమృగాలో

రావచ్చు. ప్రాణాపాయం కలగవచ్చు. కేకపెట్టినా వినే వాడుండడు. నా దగ్గర డబ్బున్నది. పడవ వాడికి డబ్బు పారేసి నది దాటి గ్రామానికి వెళ్ళటం కైమం," అన్నాడు డబ్బుగల సాధువు.

ఇద్దరూ పడవమీద నది దాటారు. గ్రామం చేరుకుని, స్త్రానికి వెళ్ళి, భోజనం చేసి, సుఖంగా వదుకున్నారు.

"చూశారా, మీరు అన్నిటినీ వర్జించ మంటారు. నా దగ్గర డబ్బు ఉండబట్టేగదా మనం నది దాటి కైమంగా ఈ రాత్రికి ఈ సత్రంలో బస చెయ్యగలిగాం," అన్నాడు డబ్బున్న సాధువు.

"డబ్బు ఉండటం వల్ల కాదు మనకు కైమం కలిగింది—డబ్బును త్యజించటం వల్ల. నేనన్నది అబద్ధం కాదు. త్యజనం వల్లనే మనిషి తరించగలడు," అన్నాడు డబ్బులేని సాధువు.

కొత్త సిరియల్

రాకాసిలోయ

వచ్చే సంచిక నుంచి ప్రారంభం

CHITRA

అట్ట చి వ రి బో మ్మ

తరవాత కృష్ణార్జునులు తిరిగి యుద్ధభూమికి బయలుదేరారు. కృష్ణుడు అర్జునుడితో, "పదిహేడు రోజుల నుంచీ యుద్ధం సాగుతున్నది. ఉభయ సేనలూ ఓణించాయి. కౌరవపక్షన మిగిలిన మహారథులు అశ్వత్థామ, కృపుడు, కృతవర్మ, కర్ణుడు, శల్యుడు మాత్రమే. ఈ అయిదుగురిని చంపినట్లయితే నిపు టయించినట్టే," అన్నాడు.

ఈ లోపుగా యుద్ధరంగంలో భీముడు ఒంటరిగా అతి దారుణమైన శత్రునాశం చేస్తున్నాడు. అతన్ని శత్రుయోధులు చుట్టుముట్టారు. భీముణ్ణి ఎలాగైనా చంపమని దుర్యోధనుడు శకునిని పురమాయించాడు. శకుని భీముడితో పోరాడి, చావుదెబ్బతిని ప్రాణాలతో తప్పించుకున్నాడు.

భీముడి దెబ్బకు తట్టుకోలేక పారిపోయి ధృతరాష్ట్రానికి కొడుకులు కర్ణుణ్ణి అశ్రయించారు. కర్ణుడు గొప్పగా యుద్ధంచేశాడు. కృష్ణుడు అర్జునుడి రథాన్ని కర్ణుడికేసి పోనిచ్చాడు. కాని వారిద్దరికీ ద్వంద్వయుద్ధం పాసగలేదు, ఉభయ పక్షాలమధ్య దౌష్ఠ్యయుద్ధమేసాగింది.

కాని ఈ యుద్ధంలో దుక్కాసనుడు విజృంభించి పోరాడుతూ ఉండటం గమనించి భీముడు, లేడిపైబడే సంహంలాగా అతన్ని ఎదుర్కొన్నాడు. ఇద్దరూ ఒకరి ప్రాణాలు ఒకరు తీసుకునే ప్రయత్నంలో పోరాడారు.

మొదట్లో దుక్కాసనుడు తన బాణాలతో భీముణ్ణి బాగానే నెప్పించాడు. కాని ఒకరిమీద ఒకరు శక్తులూ, గదలూ ప్రయోగించు కోవటంలో భీముడు విసిరిన ప్రదండమైన గద దుక్కాసనుడి రథాన్ని చూర్ణంచేసింది. అతని తలకు గద తగిలి గాయమైంది. దుక్కాసనుడు బాధతో పారలసాగాడు.

వెంటనే భీముడు పెడబొబ్బలుపెట్టి, రథంమీది నుంచి దూకి దుక్కాసనుడి వద్దకు పరిగెత్తుతూ, ఈ దుక్కాసనుడు నిండు సభలో ద్రౌపదికి చేసిన అపమానం తలుచుకుని మండిపడుతూ, "ఓరీ, కర్ణా! ఓరీ, దుర్యోధనా! ఈ దుక్కాసనుణ్ణి చంపబోతున్నాను. చాతనయితే రక్షించుకోండి," అని కేకపెట్టాడు.

భీముడు దుక్కాసనుడి కంఠం మీద ఒక కాలువేసి తొక్కివట్టి, కత్తితో అతడి గుండె చీల్చి, రక్తంతాగి, ఆ కత్తితోనే అతడి తల నరికిన, "పాపాత్ముడా, మృత్యుదేవత నిన్ను కాపాడింది. ఇంక నిన్నేమి చేయలేను!" అన్నాడు.

ఫోటోవ్యాఖ్యల పోటీ

::

బహుమానం రు. 10 లు

ఈ ఫోటోల వ్యాఖ్యలు 1961 అగస్టు సంచికలో ప్రకటింపబడును.

★ పై ఫోటోలకు నరికిన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మూటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)

★ జూన్ నెల 20-వ తేదీ లోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలించబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన వ్రాసి, ఈ ఆడ్రసుకు పంపాలి:- చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26.

జూన్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో: నీరు తాగే, గోవా!

రెండవ ఫోటో: శనివ్వు తేరా, బావా!

సంపినవారు: ఉచ్చూరు రమణారెడ్డి

పళ్లెప్రాటు, టుచ్చిరెడ్డిపాలెం (P.O.) నెల్లూరు జిల్లా

బహుమతిమొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చిత్రకథ

ఒక రోజున దానూ, వానూలు తోటలో నడుస్తూండగా, కొంటె కుర్రాడొకడు పెద్ద కాట్లకుక్క నొకదాన్ని వెంట పెట్టుకొని, వాళ్ళకు అంత దూరంలో కనిపించాడు. దానూ, వానూల వెంటవున్న 'బైగర్'ను చూస్తూనే కాట్లకుక్క పెద్దగా మొరిగి, దాన్ని కరిచేందుకు రాసాగింది. కొంటెకుర్రాడు, 'పారిపోండి, పారిపోండి!' అంటూ దానూ, వానూలకేసి కేకపెట్టాడు. ఇంతలో పాదల చాటు నుంచి ఒక గొట్టెపాలెలు ముందుకు దూకి, కాట్లకుక్కను ఢీ కొట్టేందుకు పరిగెత్తింది. దాన్ని చూస్తూనే కొంటెకుర్రాడూ, వాడి కుక్కా కాలిబలం కాదీ తోటలో నుంచి పారిపోసాగారు. 'బైగర్' వాళ్ళ వెంటపడి తరిమింది.

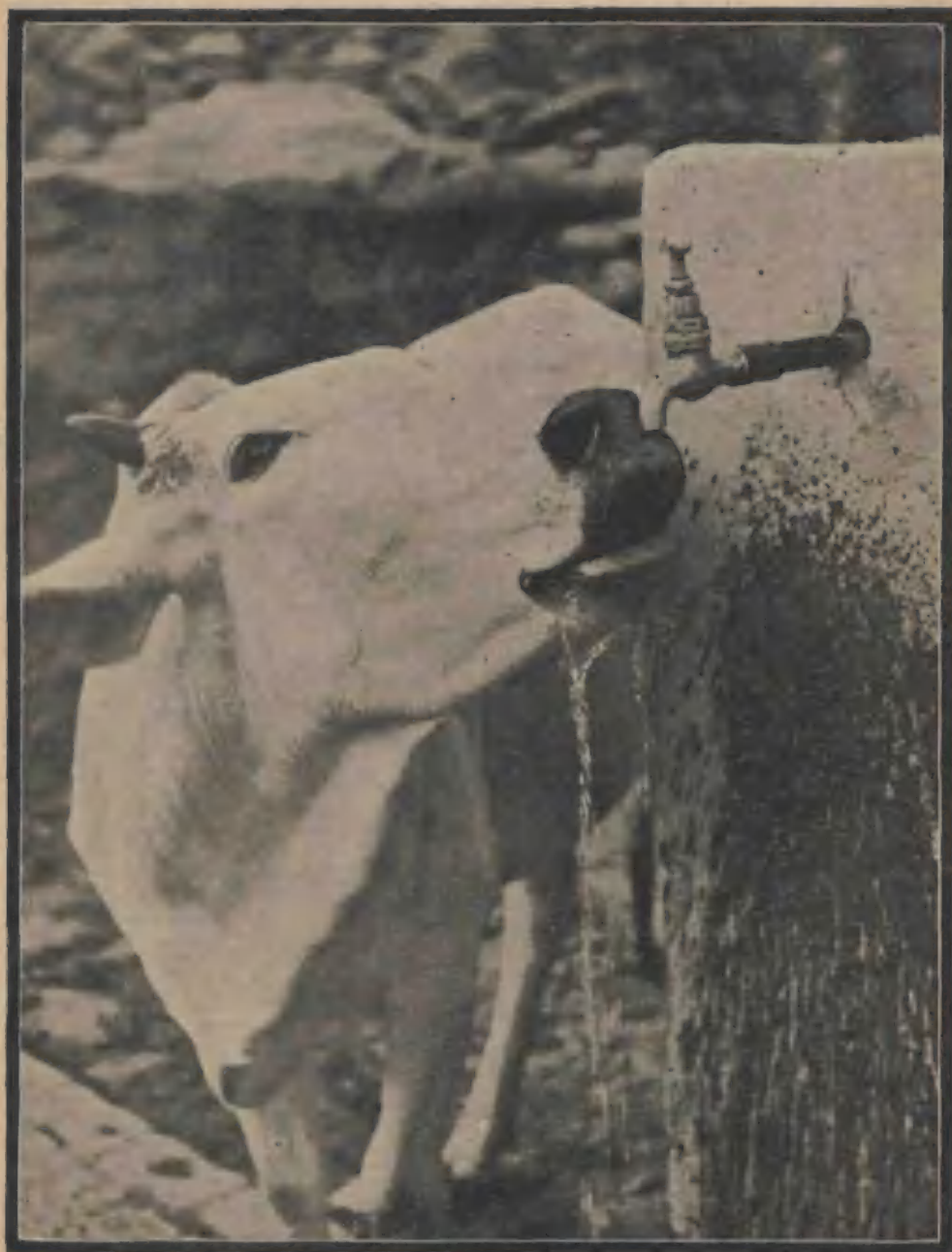

‘నాలుగు ‘వానవెల్లి’
రంగులలో
వచ్చింది - నాలక్స్
...తెలుపుతో
కూడా!’

అని ఎమ్.ఎన్.రాజుమ్
చెప్పుచున్నది

LTS. 82-X29 TL

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ ఉత్పత్తి

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

నీరు తాగే, గేవా!

పంపినవారు :
యు. ఆర్. రెడ్డి, పల్లెప్రాలు

బహుమతి
ప్రొందిన వ్యాఖ్య

నిప్పు తేరా, బావా!

వేంపినవారు:
యూ. ఆర్. రెడ్డి, పల్లప్రోలు

NC - 60

....అంతా జేబులో పోసుక పోయారని పల్ల
లను నిందించలేము.

....పిల్లలు నిద్రపోయేటప్పుడు వాటిలో
కొన్నిటిని కాజేశారని పెద్దలను నిందించ
లేము.

....నెవరూ తప్పనిసరి అయితే, అంత మంచి
చెప్పలూరేటట్టు తయారుచేసిన మమ్మల్ని
నిందించండి.....అవే

Nutrine
Sweets

న్యూట్రీన్ కన్సెక్టెనెరి కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
చిత్తూరు (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

YOUR HOME needs

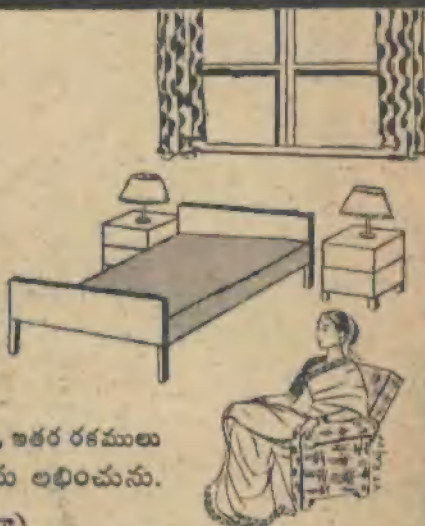
AMARJOTHI
FABRICS

అమర్జోతి చేనేత వస్త్రములు

వాణ్యమైన నేతలలో, చక్కటి డిజైన్లలో దుప్పటమ్మలు, ఇతర రకములు
మీ వట్టణమున అన్ని ముఖ్యమైన స్టోర్సులోను అభించును.

పో. షా. 22, కరూర్ (ద. ఇండియా)

[రాంచీలు : బొంబాయి : ఢిల్లీ - మద్రాసు

మాలతికి ఈ సంగతే తెలియదు...

అమ్మ, రాతా వాళ్ళ అమ్మ మాకు ఏదో కమాఫీ ఉరిగం దోసెలు పెట్టింది. సిప్రూడా దోసెలు అట్లాగే చేయటాడరా. అమ్మ?

నేను చేసిన వంట అంటేనే వా పిల్లలకు వచ్చుటం లేదు. నేను వంట చేయటానికి కగనవిస్తున్నది.

అది వంటపిల్ల అయి వుండదు, బహుశా, నీవు వాడే నూనెపిల్ల కావచ్చు. ఇంకోసారి వంటే అప్పుడు తుషార్ వనస్పతి వుపయోగించి చూడు.

మాలతి స్నేహితురాలి నలహా రీసుతున్న కర్నాట

ఇంత కమ్మటి దోసెలు నేను యింకా ముందెప్పుడూ తినలేదు. విజంగా నీవు వంటలో "అంటేనేన చెయ్యి" వమ్మా!

ఉరిగల వంటకాలు కయారుచేయటంలో రహస్య మేమిదో మాలతికి తెలిసి పోయిందివ్వుడు. అదే తుషార్, పుష్టికరమైన, ఉరికరమైన వనస్పతి.

తుషార్

విటమినులు కలిగియున్న వనస్పతి (పి, కి, విటమినులు కలిగియున్నది) తుర్తీకరించిన తుషార్ నూనె

తృంగభద్రా యింజనీస్ లిమిటెడ్, కర్నూలు.

ASP/TI-5

మీ

పాపాయికి

ఇష్టం

స్పెన్సర్స్
గ్రేప్ సిరప్

పనిపిల్లల సమస్తమైన ఆశీర్వాదాలకు

అప్రవేశముకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:
సిటీ ఫార్మ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్,
రామగోపాల్ స్ట్రీట్, :: విజయవాడ-1.

నోవీన్ పెద్ద ట్యూబు కాని డబ్బు ఆదా చేయండి!

ఒక పెద్ద ట్యూబు మూడు చిన్న ట్యూబులకు సమానము.

నోవీన్ మద్దరా లేనిది వెంటనే రద్దీని
కోవని లాగుండి దాని కోవగా ప్రవేశించి,
అన్నిటిమీద అవసరమైన రక్తమేమైనా
నివారించుచు, మంచి నోవీన్ వచ్చు

నేడే పట్టండి. ఆ నేడేవల్ల వెళ్ళిపో పోగొట్టండి.
నోవీన్ కుటుంబాదులకు ఆదే వస్తుంది.
నోవీన్ విశేషమైనది ట్యూబులలో నింపబడి వీలవేయించి కంటి,
అంతున్న దినుసుం కత్తి కీలంక, కత్తి కొమలా కంటి, వాని
ఎల్లప్పుడు నిలబడినది. మనవివేకాని కంటికి.
ఎల్లప్పుడు ఒక నోవీన్ ట్యూబును అందుకొనండి సంపాదించండి.
దీ కంటిలో ముగ్ధం కంటి, కంటి.
కంటి.

“రెండిటిలో ఏది కావాలి—

రుచి ప్రధానంగా మిశ్రమంచేసిన

పరిశుద్ధమైన ఇండియన్ కాఫీయా,

ప్రత్యేక తరహాల

ననుసరించి తయారుచేసిన

ఫ్రెంచి కాఫీయా?”

Stanes

PURE INDIAN COFFEE

STANES FRENCH

“బాను ఇవి బిన్నీ బట్టలే...”

“...కాంతి తెప్పడూ కేవలమేండ్ గుడ్డలో బట్టలు పట్టిస్తాను—
వాళ్ళ స్కూలువాళ్ళు ఆ గుడ్డే దావంటుందని చెప్పారు. ప్రాకులకు
స్కూల్స్ లోనూ ఇంకకన్న మంచిది చొరకడు.... పోతే, బ్లౌజులకు,
షర్ట్స్ క్రేపు ఎస్. ఎస్. 105 వారుతాను.... మోహన్ కి బస్సులో
గుడ్డలో పట్టిస్తాను. పుర్రాళ్ళకి ఇంకకన్న మంచిగ్లౌజ్ ఎక్కువ
దొరుకుతుంది చెప్పా.

బింగ్ హామ్ & కర్నాటిక్ కంపెనీ లిమిటెడ్
బిన్నీ & కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్ వారి శాఖ

మీమ కాలనీస్ బిన్నీ గుడ్డలన్నీ అనుమతిపొంది
ఈ బోర్డును వదర్చించే బిన్నీ వ్యాపారస్తుల
వద్ద కంద్రోలు కేసుకు కొనసమ్య.

Prasad Process

PRIVATE LIMITED,

CHANDAMAMA BUILDINGS, MADRAS - 26

..... Started in 1953 has purposefully gathered the latest in Graphic Arts Machinery... Best Artists and Artisans trained to execute finest works for

**YOU
and
THE TRADE.....**

**CALENDAR OR A CARTON..
POSTER OR A PACKAGE SLIP..
LABEL OR LETTER DESIGN..**

**.....DONE SUPERBLY
IN MULTICOLOR**

Bombay Representing Office:

101, Pushpaja Kunj, 16-A. Road, Church Gate, Bombay-1

PHONE: 243229

Bangalore Representative:

73, Madhavanagar, Bangalore - 1.

PHONE: 6555

